

SOLIMAN

den Anden.

Comedie
udi 3. Acter.

Overfat af det Franſke
eſter

Herr Favarts
SOLIMAN SECOND.

SOVBE, 1763.

Trykt hos Jonas Lindgren, det Ridderlige
Akademies Bogtrykker.

Personerne:

Solimán, den Anden, med Tilnavn den prægtige Tyrkiske Keiser.

Dámin, Kislar Aga; eller Oberst over Gildningerne.

Elmire, en Spansk Slavinde.

Delia, en Circassisk Slavinde.

Koxelane, en Fransk Slavinde.

Bostangis.

Sorte Gildninger.

Stumme og adskillige andre Slaver i Serraillet.

Skuepladsen er i Constantinople i Keiserens Serrail.

Fortale.

Den, som har besørget Udgivelsen af dette Skuespil, holder sig forbunden til at bekiendtgjøre, at Oversættelsen er af et Fruentimmer; En Tilstaaelse, som ikke gjøres i den Hensigt, at forskaffe Oversættelsen derved en mildere Kritik. Man har fundet den baade rig-

tig og skion nok, for at behøve saadanne Undskyldninger meget mindre, end nogle af de Skionne Værker, som Lærde Mcend udgive for Mynstre i den Stil, som de kalde den Mandige. Det er maaskee Forfatterindens Lykke, at hun hverken har lært at tænke eller at skrive efter disse Mynstre. Den sunde Fornuft, en naturlig god Smag, og en flittig Lægsning af de Skionne Værker i de levende Sprog, have været hendes Beiledere; og de, som ville gibe dem den Uimage, at sammenligne hendes Stil med deres, som have anvendt en god Deel af deres beste Aar paa de sædvanlige Dvælses i Tænke- og Tale-Konsten, skulle ikke troe, at

Fruen-

Fruentimret taber meget, ved at udelukkes fra disse Wiisdommens Templer, som man kalder Skoler og Akademier.

Paa en Tid, da det Nyttige og Behagelige i Videnskaberne bekiendtgjøres i levende Sprog, og da disse Sprog læses og forstaaes af Fruentimret, endog i de Lande, hvor Kundskaben endnu ikke er meget udbredet, behøver vel Forfatterinden ikke at undskyldes, fordi hun har dristet sig til at bøde paa den Mangel af gode Skrifter i Moders-Maalet, som kunns faa Lærde holde deres Agtsomhed værd. Man formoder og, at de Damer, som besøge Skueplad-

sen og Selskaberne, for at sees selv, ikke holde det for en ganske utilladelig Forfængelighed, at et Fruentimmer søger at agtes for noget, som gjør Forstanden Ære; og at det fornuftige Publici Biesald ikke er Hende ganske ligegyldigt.

Hvad Skuespillet selv angaaer, da tilstaaer man gierne, at den for det Franske Folk og Fruentimmeret især saa egne Carakter skal være vanskelig at opføre paa en Dansk Skueplads. Korelane siger meget, som en Françoise alene, og kunns saa Françoiser kunde sige til en Sultan. Den mindste Evang i Handlingen vilde gjøre hendes Frihed saa ufordra-

dra-

Dragelig, at Tilskuerne selv skulde
skielve paa hendes Begne, og frygte
hvert Dieblik for at see Comoedien
forvandlet til et Sørgespil. En lyk-
kelig Forestilling deraf skulde vist
gøre Kiønnet megen Ære. Den
skulde viise, hvor meget en fornuftig
Brug af dets Yndigheder kunde
gøre til at formilde endog den grum-
meste Despotisme.

En Fransos skal derimod,
troer jeg, ikke være saa vel skicket,
som en Dansk, til at udtrykke det
Besynderlige i de Østerlandske Sæ-
der; og en Contrast imellem begge
disse Charakterer, skal uden Tvivl
være baade et angenehm og et lære-
riigt

riigt Syn for en Nation, hvis naturlige Bæsen er at gaae en Middelvei imellem Frækthed og Slaverie, imellem Flygtighed og Trægthed.

Første Act.

Theatret forestiller en Sal i det Underste af Seraillet, ziret med Tapeter, Sophaer og Røgelse-Kar. Paa den høire Side staæet en Sopha belagt med Hynder.

Første Scene.

Soliman. Osmin.

Soliman kommer ind med et bedrøvet Bæsen, og gaaer med lange Skridt over Theatret. Osmin følger noget bag efter ham.

Osmin.

Alleerhiadigste Sultan! Deres troe Slave venter efter Deres Befalning — ikke et Ord — Herre — Han lader mig snakke — Herre?

Soliman.

Siig mig, min kiære Osmin, om du fra den Tid af, da jeg betroede mine Fruentimmere og mit Serail til din Omsorg og Nidkiærhed —

Dsmin.

Det er min Troe en slem Bestilling.

Soliman.

Har iblant tusende Skionheder, som er Sicæ-
lens Fornøielse, fundet een eneste, hvis Yndigheder
lignede Elmires?

Dsmin.

Nei Herre! og siden De elsker hende —

Soliman.

Siig, at jeg tilbøder hende. Ak! hvad er
jeg dog uhykkelig!

Dsmin.

Meget Got. Men der er en Tilstand, som
er værre end Deres, og det er den, jeg befinder
mig udi.

Soliman.

Elmire reiser! Denne indtagende Elmire,
der rører Hjertet end og ved hendes Stolthed.
Elmire, som er min Plage og mit høieste Gode,
hun forlader mig! Jeg forestiller mig ideligen
det første Dieblif, jeg saae hende; Indtaget af en
dødelig Skræk laae hun ubevægelig i eders Arme.
Hun besvimede! Ak! Gud, hvor var hun deilig!
Da hun kom lidet til sig selv, løstede hun disse store
blaae rørende og søde Dine op til os. Ak! de
bleve endnu deiligere ved hendes Taare! beskæf-
tiget med den søde Fornøielse, at see hendes Bes-
kymringer vige for Kierlighed, smigrede jeg mig
selv

selv med det Haab uden Noie at blive Mester af et Hierte, der sølede sin Ulykke saa stærk. Men jeg bedrog mig, Osmin; fortryllet af hendes Uindigheder, var jeg ikke mere Herrc over mig selv, fra dette Dieblif af forglemte jeg mit Herredømme, jeg blev hendes Elskere, end mere, jeg blev hendes Slave. Lad af, deilige Elmire, (sagde jeg til hende) at beklage eder, ansee mig ikke som en forhadt Tyran, der vil tvinge eder til at leve under hans Herredømme, tilbring alene en Maaned paa dette Sted, og jeg forsikrer, at I, naar Tiden er omme, skal overleveres i eders Venners Arme, dersom mine Sukke og min Kierlighed er eder ligegyldig. Jeg gjorde Eeden, Tiden er forløben, hvad vil der blive af mig?

Osmin.

Hun bliver nok længere, Herre, seer jeg ret, saa frygter hun i sit Hierte ligesaa meget for dens Vortreise som De.

Soliman.

Hvoraf slutter du det?

Osmin.

Uf det, at hun er et Fruentimmer, og at det ikke alletider er en let Sag, at faae en Tyrkisk Keiser iblant sine Tilbedere. Elmire er født i Spanien, følgerigen stolt, men tillige forliebt, og hun ønsker hemmeligen intet høiere end at overgive sit Hierte.

Soliman.

Du gjør hende Uret.

Dömin.

Nei vist gjør jeg ikke. Tager ikke Elmire
hver Morgen imod Dem ved sit Natbord?

Soliman.

Ja, men hun er saa koldfindig.

Dömin.

Just for at gjøre Dem des hidsigere. Det
er Coquetternes Greb. Jeg grunder min Mee-
ning paa visse med Konst udførte Hentykkelser, en
ordentlig Skjedesløshed, en forud bereedt og vel
anbragt Hændelse, og smaae Ubehændigheder, der
skeer paa den behændigste Maade. Snart sam-
les Fløtningerne af hendes Haar tilfammen, for at
smykke hendes Pande med nye Prydelser. Det-
te vil hun gjøre selv. Jeg, som er ligegyldig ved
alt dette, kan tydeligen see, at hendes Hensigt er,
at Speilet skal viise Dem Skabningen af to deili-
ge runde Arme. Snart skal der noget rettes
paa et Falbula, ved den Leilighed sees den uhydelig-
ste Fod i Verden; men som Elmire er nødt til
at bukke sig, saa gaaer Pudder-Kaaben fra hinan-
den, hun mærker det og trækker den saa hurtig
sammen, at hun blotter paa den ene Side det,
hun skjuler paa den anden. Ved denne Uorden
rødmes Elmire, hun kaster et par Dine til Dem, hvis
forvirrede Bluesfærdighed synes at bede om For-
ladelse,

ladelse, og dog viise de mindre Forvirring end
Rist. En anden Gang vil hun fæste sin Riol
sammen, men gjør det saa ubehændig, at hun
stikker sig i Fingeren, hun kaster Naalen bort
med et *Uv! Uv!* Dette lille Skrig gjør Sultan
blødhjertet, men, imidlertid der søges efter en be-
dre Knappenaal, staaer Riolen aaben, og giver
Dem Tid til at fæste Deres Dine paa et Bryst
og et Liv, der viiser, at de ikke har laant noget af
Konsten.

Soliman.

Hold op, Osmin, og lær bedre at kiende en
Person, der fortjener Ærbødighed, og som tilbedes
af din Herre.

Osmin.

Jeg har Uret, og tilstaaer min Bildfarelse.
De er ikke elsket Herre, siden De ikke vil
være det.

Soliman.

Jeg? jeg vil ikke være det?

Osmin.

Nei Herre, og det maa være en Ulykke, der
fløver ved Dem, at De alletider dømmes om Vær-
dien af en Ting efter det, den koster. Saasnart
en ung Skønhed opfylder Deres Ønsker, saa fors-
lader De hende; saalænge hun er haard, saa
klager, sukker og fortvivler De. Paa hvad
Maade skal man da gjøre Dem lykkelig?

Soliman.

Det er sandt jeg fortjener at beklages.

Osmin.

Det seer jeg. Men Herre, for at stifte Fred iblandt fem hundrede Rivaler, er det Tid at giøre et Bal. De tragte alle efter at blive Sultanens Favorit. De spinder paa Sammenrottelser, med eet Ord, de skriger og skraaler, og der er saadan en Tumult —

Soliman.

Elmire er alene værdig til at behage mig.

Osmin.

Nu vel da, saa viis mindre. Empfindelighed. Behold den, De elsker, og send al den øvrige Hob af unyttige Fruentimmere bort i hendes Sted. De Stakler bliver dog dagligen ved hundrede af mine endnu mindre nødvendige Lige-mænd mistrosteede enten af en Skyldighed eller af Egensindighed; Thi da vi paa en ganske anden Maade tager Deel i dem end Sultanen, saa er det jo ganske naturligt, at vi i denne Miss Mass af Billier, i denne idelige Trætten om Intet, og i en Tilstand, hvor den eene ikke kan have Fordeel af den anden, bær Had og Afsky for hinanden. Thi det, at det eene Menneffe har det andet nødig, det er Grundvolden til Enighed.

Soliman.

Min Billie er, at de skal være enige, og det er din Sag at mæge det saa.

Os-

Dsmin.

Saa vil jeg min Troe heller lægge mit Embede ned. Thi det er umueligt at skaffe Enighed i et Serail. Iblant andre er der en ung *Françoise*, som er munter, fremsfusende, hoffærsdig, og som leer af alle Ting, hun lever ligesom hun selv lyster, og er aldrig bedre tilfreds, end naar hun kan giøre mig Hovedet kruset.

Soliman.

Paa Beskrivelsen kan jeg kiende hende. Er det ikke *Roxelane*?

Dsmin.

Jo.

Soliman.

Jeg har i nogen Tid stræbt efter at faae at vide, hvad der stak i hende, thi det er et snurrigt Ansigt.

Dsmin.

Hendes stumpede Næse synes at foragte Amor selv.

Soliman.

Hun maa holdes inden visse Grændser.

Dsmin.

Taalmodigheden forgaaer mig med hendes; naar jeg skiender, saa synger og danser hun, hun efteraber mig og Sultanen med; og hun er den eneste, som ikke viiser den mindste Lyst eller Begierlighed til at behage Dem.

Soliman.

Du skulde snart see hende forandre sin Mee-
ning, dersom jeg gav hende et venligt Diekast.
Men lad os nu ikke tale meer om hende. Siig
mig, er de Gaver færdige, som Elmire skal have?

Osmin.

Ja Herre, skal jeg hente dem?

Soliman.

Ja.

Anden Scene.

Soliman. alene

Hvilket Dieblik! Hvilken bedrøvet Skilsmisse!
Jeg havde endnu ikke prøvet denne Marter.
Al! skal jeg da sukke for en Person, der berøves
mig for Ewig! men der kommer hun.

Tredie Scene.

Soliman. Elmire. Osmin og adskillige
Slaver med Foræringer, som bliver staaen-
de paa det Inderste af Theatret.

Soliman.

Al! Jeg veed hvad I vil sige: Reis bort:
Hør hverken efter mine Sukke eller min Kierlig-
hed. Jeg har holdt eder en Maaned paa dette
Sted, for at vænne eder til at herske. Jeg har
deelt

deelt min Magt og mit Herredømme med eder; langt fra at paalægge eders Frihed den mindste Evang, har jeg tvertimod indseet Misbrugen af saa Tyrannisk en Lov. . . . Og dersom dødelige Menneſker kan have Rettighed til en uindſkrænket Magt, ſaa kan Deilighed alene give den.

Elmire.

Herre! Deres adelmødige Siæl har forſkaffet mig en langt ſødere Fornøielse. At agte og ære Dem formædelſt den Godhed og Mildhed, der viiſer ſig i al Deres Foretagende, har gjort mig lykkelig. En Sultans Dyder, ſom gjør ham elſket af enhver, overveier i alle Maader den Rettighed, hans Krone giver ham; og han er viſſere paa at blive adlydet ved de Indtryk, ſamme gjør i Hierterne, end ved hans Befalninger.

Soliman.

Dg imidlertid forlader Elmire mig dog, denne Dag adſkiller os.

Elmire.

Hvorledes! er Maaneden allerede forløben?

Soliman.

Hvad ſiger I? kunde vel Elmire —

Elmire.

Herre, jeg vil ſætte min Reife op, dersom den forvolder Dem ſaa heftig en Smerte. Den Agt, jeg er Dem ſkyldig —

Soliman.

Derfom det ſkeer alene af Agt, ſaa reis: Jeg vil ſelv berøve mig min Ulyſalighed, eders er mig langt dyrebarere, min egen bør ſtaa tilbage. Havde det været af Kierlighed — Men alt Haab er ude — Gaae hen til eders Fædrenez land, kaſt Jer i eders Benners Arme, det kan ikke være andet, de maae elſke eder.

Elmire.

Undertiden er vores Skæbne dem meget ligegyldig: det Venſkab, de bør for os, ſvækkes ved Tiden. De derimod har baaret en ædel Omhu for mig, og man hører alletider dem nærmest til, der tragter at gjøre os lykkelig.

Soliman.

Mit Exempel kan tiene dem til en Regel. Siig dem, hvor kær jeg havde eder, viis dem diſſe Gaver, ſom en Skat, mit oprigtige Hierte ſkyldede eder. (Vegende paa Slaverne med Foræringerne)

Elmire:

Herre, jeg kan ikke tage imod dem.

Soliman.

Hvad! I kan tilſæie mig ſlig en Forhaanelſe! I kan ydmnge mig ſaa dybt, indtil at foragte mine Gaver!

Elmire.

Jeg vil ikke føre andet med mig end Erindringen af eders Godhed. Deres Billede er (om ikke

Ikke af Kierlighed, saa dog af Erkiendtlighed) saa dybt indgravet i mit Hierte, at det aldrig kan ud-slettes, mig synes, nu jeg skal forlade dette Sted, at jeg forlader mit Fædreland og Alting, (Med en forstillet Omhed) Soliman lev vel!

Soliman.

Elmire — Gaaer I bort! — Elmire —

Elmire. (sagte)

Frisk Mod, han er allerede rørt.

Soliman.

Dg mine Gaver skal forkastes! Antag dem i det mindste som et Pant paa den reeneeste og ærmeste Kierlighed.

Elmire.

Nei, jeg kan aldrig imodtage saa kostbare Gaver uden til at pryde mig med for Deres Dine.

Soliman.

Nu vel — Alle mine Duffer ere for-giæves, I er sølesløs ved alt det onde, jeg lider.

Elmire. (Med en tvungen Uroelighed)

Mens —

Soliman.

Bliv ved — Nu — Reiser I bort
Elmire?

Elmire.

Herre — Jeg tager imod Deres Foræring.

Soli-

Soliman.

Hvordan! Min Lykke. —

Elmire.

Jeg har tyunget mig længe nok. Den, der kan forstille sig, elsker kun maadelig; og al den Tid, man spilder ved sliq en Forstillelse, den stæler man fra sin Elskere. Ja, mit Hierte hører Dem til, det har været Deres fra det første Dieblif, jeg saae Dem, og dersom De har seet mig fælde Taare, da er det alene skeet af Frygt for, at Deres Hierte ikke skulde svare til mine Ønsker.

Soliman.

(Med en Tone, der viiser mindre Fornøielse end Forundring over at see Elmire saa hastig gve efter)

Å! Jeg ventede ikke at være saa nær ved min Lykke (sagte.) Osmin har nok sagt mig det.

Elmire. (Med Hestighed)

De elsker mig og jeg elsker Dem, mit Hierte føler de heftigste Bevægelser. Jeg vil selv gaae hen, for at ophæve Foranstaltningen til en Reise, der havde kostet mit Liv, om den var gaaet for sig. (sagte) Endelig har jeg vundet Seier.

Fjerde Scene.

Soliman. Osmin.

Osmin.

Herre, jeg ønsker Dem til Lykke. Jeg seer Dem i en glædelig Henrykkelse —

Soli-

Soliman.

Nei, jeg kunde aldrig troe, at hun havde overgivet sig paa saa kort en Tid.

Osmin.

Hvorledes! Hun har jo forsvaret sig i en heel Maaned! og hun er min Troe den eneste blant hendes Kion, der i lige Tilfælde havde giemt sit Hierte saa længe.

Soliman.

Osmin, skulde hun vel ikke være mere ærgjerrig end forliebt? Jeg veed ikke; men jeg blev slet ikke den rørende Uroelighed og den søde Uorden vaer, der bevidner en oprigtig Kierlighed.

Osmin.

Det er jo at foruroelige sig selv over intet.

Soliman.

Jeg vilde have fornøiet mig ved den søde Forvirring; en tilvorende Kierlighed forårsager, selv bereede mig min Lykke, vente og kiende den, bestride hendes Indvendinger, og lidt efter lidt vundet Seier; men nu Elmire elsker mig, saa er al Forhindring ophævet. Ak! hvi blev hendes Hierte ikke ved at forstille sig? Hendes Kierlighed, enten den nu er virkelig eller forstilt, giar mig min Triumph let; og er slet ikke rørende for min Empfindtlighed.

Osmin.

Osmin.

Du er det klart igten. Men hvem kunde vel stride længere imod Dem? Og har en Monark nogensinde fundet uovervindelige Hjertes? Især er her ingen Grusomme i dette Land, thi de Kiende alle Tidens Kostbarhed; og jeg har jo allerede sagt Dem, at Fruentimere er og bliver Fruentimere. Troe dog Mahomet, vores store Lovgiver, han siger, at den forsigtige Natur har indpræntet Mildhed og Færlighed i deres Siæle. Hvorfor vil vi da være saa ubillige og kræve en Modstand af dem, der overgaaer deres Kræfter? Alle disse Væsenere ere skabte til Mandfolkene. Fornøielse; deres Tilstand fører med sig, at de skal være forliebt, og det er deres Pligt at være svag. En uafsladelig Modstand vilde bryde al god Forstaaelse i det Menneskelige Samsynd, hvor Alting er indrettet til det almindelige Beste. Altsaa er Elmire i denne Post ligesom alle andre; hendes Skæbne er at give efter, og Deres er at overvinde.

Soliman.

Mit Hjerte var indtaget af hendes Yndighed. Men hvad, skal jeg da aldrig see andet end: fælelige Fruentimere? blotte caresserende Maskiner! Jeg maa belave mig paa at høre disse fædsommelige og elendige Berømmelser, hvorved Siælen vansmægter. Ak! Dersom du seer mig

i den

i den gruesomme Tilstand, i hvilken Kierligheden undertrykkes, saa kom mig til Hielp.

Dsmin.

Det skal skee. Jeg vil bruge alle mine Konster: Musik, Dans, Tasselets Forlystelser kan blive et Middel til at opmuntre Dem.

Femte Scene.

Elmire. Soliman. Dsmin.

Elmire. (prægtig klædt)

Herre, dersom Farven af denne Klædning er Dem takkelig, saa har jeg udvalgt den, siden det klæder mig best. Hvad tykkes Dem?

Soliman.

At I alletider er elskværdig.

Elmire.

Min Hensigt er ene og alene at behage Dem.

Soliman.

Med saa store Undigheder kan I alletider være forvissat om den Birkning, eders Prydelse gjør. Men imidlertid synes mig, at eders forrige Klædedragt — uden at dølge noget af de Skønheder, jeg tilbeder — var mere ligesvem — mere naturlig, og — tør jeg sige det? lignede eders Skønhed mere.

Elmire.

Elmire.

At jeg gav denne Fortrinnet, var alene; for
dens Farve lignede den Ild, mit Hierte brænder af.

Osmin. (sagte)

Jo, jo, det er den rette Maade at tale paa.

Elmire.

Man bør endog i de allermindste Ting stræbe efter, at viise den Omhu, man bør for at tænkes den, man elsker; og da alle mine Sandser er indtagen af den overmaade Lykke. —

Soliman.

Elmire. —

Elmire.

Å! Tillad mig at glædes ved mit Val
Ja Herre, Sandheden selv taler ved min Mund.
Hvem kan være værdigere til at elskes, end De?
De utallige Dyder, som omringer Dem, hvis
Glands —

Osmin. (sagte)

Bliv kun saa ved.

Soliman.

Elmire, hav den Godhed ikke at smigre
for mig.

Elmire.

Den, som frygter for og rødmes ved Berømt
møller, fortæner dem, og det forøger min Kierlighed.

Soliman.

Hvad! I bliver dog ved!

Osmin.

Dsmin.

(Som seer, at Tiden begynder at falde Sultan lang)
Herre, vil De, at jeg skal gjøre Anstalt til en
tiden Forlystelse.

Soliman.

Ja, og det strax, for at fornøie min Sultane.

Elmire.

Herre, spar denne Umage, slige Forlystelser
ere ganske unødvendige, Kiærlighed er Fornøielse
nok i sig selv, den bør alene beskæftige os. Mids
i disse unyttige Forlystelser seer og hører man
dog kun sin Elskende. Sind og Sands ere hæf-
tede hos ham og følesløse ved alt andet. Skues-
spil, Musik, og Dands ere alene opfundne for at
holde følesløse Hjerter skadesløse.

Soliman.

Nei, de forsøger elskende Personers Eht-
salighed, Forlystelserne ere skabte for dem og ikke
for ligegyldige Siæle.

Dsmin.

Det er vel talt. Herre, dersom De finder
det saa for got, saa vil jeg kalde Slaverne ind
for at dandse?

Elmire.

Nei, nei.

Dsmin.

Det er mig, der underviiser dem.

Soliman.

Osmin, lad den nye Sangerinde kaldes ind, som, nyelig er kommen i Serraillet. Hun berømmes meget.

Osmin.

Hun skal være her paa Diebliffet.

Siette Scene.

Soliman. Elmire.

Soliman.

Elmire er I en Elskere af Musikken?

Elmire.

Men — Ja — naar De har Enst dertil, og spørg i øvrigt ikke om hvad der behager mig. Jeg finder ikke Fornøielse i noget uden i at agte og ære Dem, De er al min Glæde. Ak! dersom de elskede mig lige saa. —

Soliman.

Ha! I fornærmer mig, —

Elmire.

Saa tragtede De ikke efter andet, Herre.

Soliman.

Der kommer hun, dersom man har sagt saydt for mig, saa vil hendes Sang fornøie os. Sid ned.

(Elmire sætter sig hos ham paa den Sopha, Hænderne ligger; naar Delta kommer, siger Soliman)

Hvorledes! Hun er ret vel skabt.

Elmire.

Elmire.

Men — Ja — Hendes skæbte Dine
Bryne forvolder, at hun falder i Dinene; men hun
taber strax, naar man seer hende nær ved.

Syvende Scene.

Delia. Soliman. Elmire.

(Soliman og Elmire sidder paa en Sopha. Delia nærmer
sig meget frygtsom til dem; naar hun er kommen midt paa
Theatret, falder hun paa det ene Knæ for Soliman.)

Delia.

Herre, Delia indstiller sig her efter din Be-
sølgning, Osmin har sagt, at du vilde høre mig,
jeg var mig ikke saa stor en Ære ventende.

Soliman.

Staae op, og syng.

Delia.

Forslad, at jeg skælver, Ornen har alene
Kættighed til at betragte Solen, derfor lad din
Siel være naadig. (Hun synger)

Aria.

I Fred og Krig man finder
Dig stedse Seiehvinder.
Dit Diefast indtager
Hvert Hierte til Dig drager,
Dog Frygt og Skræk indjager,
Naar det fortørnet er.

Her Mars og Venus trette

Om Dig en Krands at flætte;

Din seierrige Fane

Paa Martis' tumble Bane

Saa hastig Fienden skrækker

Som Du i os opvækker

De søde Følelser.

Soliman.

Hvad er det; der rører mit Hierte saa heftigen?
Hendes Stemme indtager og fortryller mig.

Elmire.

Det, der behager mig best, er at Ordene kommer
overeens med Sandheden, (sagte ved at see paa
Delia) mig synes, hun begynder at gjøre sig til.

Soliman.

Der er noget behageligt ved hende, som jeg
ikke selv veed hvad er. (til Elmire, som han tager ved
Haanden) Jeg vil, at hun skal beslitte sig paa at
gjøre eder sin Opvartning. (han seer paa Delia)
Hvad maa saa deilig en Mund ikke vel kunde ud-
trykke forliebte Følelser.

Delia.

Dersom De vil have det, saa vil jeg synge
noget til Roes for Ubestandighed.

Elmire.

Det er alt nok. —

Soliman.

Elmire vær saa artig — hun fortjener at
opmuntres. E

Elmire.

Som De vil.

Soliman.

Syng, I gjør mig eder derved forbunden.

Elmire. (sagte)

Det gaaer for viidt, Taalmodigheden for-
gaaer mig.

Delia. synger *).

Aria.

Urge Hjerter, Lærdom tager
Udaf Zephyrs Kierlighed;
Rosen, Lilien ham behager,
Han ved hvert et Blomster smager
Altter nye Begierlighed.

Gjører saa: den Sødhed nyder,
Elsker alle udi Flæng;
Smukke Piger kun betyder
Blomster udi Amors Eng.

Soliman. (Reiser sig)

Intet kan være mere fuldkommen, hun ind-
tager Hjertet og Dreene tillige. (Til Elmire) Hvad
tykkes eder derom?

Elmire.

Hendes Sang er alt for Konstlet.

B 3

Soliman.

*) Imedens Delia synger, slaaer Sultan Takten i Elmire's Haand. Da Elmire mærker, at Sultan viser saa megen Agtsomhed for Delia, trækker hun sin Haand tilbage af Jaloussie.

Soliman.

J har Ret. Hun synger usforlignelig.
Elmire.

Det Svar passer got. Men jeg vil ikke længere forstyrre Dem i den Fornøielse at høre paa hende. (sagte) Jeg vil skule min Forbittrelse for dem.

Ottende Scene.

Soliman. Delia.

Soliman.

(Som hører og seer intet uden Delia, bliver ikke vaer, at Elmire gaaer bort)

O! deilige Delia! Du kan efter eget Beslag forandre Hierterne; der er en fortryllende Kraft i alt det, du siger, man bliver ubeständig i det samme Dieblis man hører dig synge om Ubestandighed. Men jeg tænker ikke paa, at Elmire. —

Delia. (Med en hemmelig Glæde)

Hun gif fortrydelig bort.

Soliman.

Hvad! Jeg er ikke bleven vaer — det er en Virkning af den Fornøielse, man nyder ved at høre eders deilige Stemme.

Niende Scene.

Soliman. Osmin. Delia.

Osmin.

Herre, det er umueligt at holde det længere ud med denne lille Slavindes Haardnackenhed. Tillad mig at straffe hende, hun trods'er og stædter, og gjør mig tusende Historier, hun er sammensadt af bare Gøglerier, og jeg er alletider et Maal for dem. Hun siger mig de utaaeligste Ting med Latter, er munter midt i sin Ondskab og gjør Nar af min Brede. Hun vil hverken vide af Tvang eller Myndighed at sige. Jeg er den første og fornemste Officier i Serraillet, jeg forestiller Deres egen høie og hellige Majestæt, og at handle mod mine Befalninger, er at forbryde sig imod Dem selv.

Soliman.

Det er et besynderligt Gemyt.

Osmin.

Hun er ubeskeden i den høieste Grad.

Soliman.

Jeg vil tale med hende.

Osmin.

Jeg var hos hende og forbød hende udtrykkelig og ved stor Straf ikke at sætte en Fod ud af hendes Kammer. Men hun tog mig smukt ved Armen, og sat mig uden for Døren og gav sig

hiertelig til at see over min Brede. Derpaa fulgte hun bag efter mig, saa vel for at have den Fornøielse at besøge sig over mig til Dem, som for at gjøre det, jeg forbyder. Men der seer jeg hende, Herre.

Tiende Scene.

Koxelane. Soliman. Osmin. Delia.
Koxelane.

Ha! Himlen skee Tak! saa faaer jeg dog engang en Mennekelig Slabning at see. I er da denne mægtige Sultan, hvis Slavinde Jeg er? Nu vel da min fiere Herre! vær saa god og jag denne Ulykkens Fugl (pegende paa Osmin) bort paa Dieblicket.

Osmin.

Hem! den Begyndelse er artig nok.

Koxelane.

Saa hurtig! gaae din Bei, skil os af med dit fortrædelige. Uafsyn. Afsted.

Soliman.

Koxelane, bær Erbødighed for en Minister, der suldbyrder en Herres Billie, hvis Befalning er enhver uden Modsigelse ber adlyde.

Koxelane.

Ei! Ei!

Soliman.

I er ikke i Frankrig for nærværende Tid, beslit Jer derfor paa, at være from og søielig.
Tro

Troe mig, vær hørig og Lydig; thi Egensindighed og Forbovenhed affstraffes i Serailet.

Korelane.

Det er en behagelig Tale! Hvad er dog en Tyrkisk Keiser ikke Artig! vær I Jer saaledes ad, for at blive elsket af Fruentimmere? Nu, det kalder jeg at have store Gaver, med dem kan I vel fortrylle baade Sind og Sands; Jeg finder Jer i Sandhed ogsaa ret fortræffelig. Dette er Ministeren, der fuldbyrder eders Villie? Denne græsselige Knægt Rupert skal vi bære Erbødighed for, og blindt væk adlyde? Han besidder i Sandhed ogsaa glimrende Fortienester, og, dersom I betaler ham, for at gjøre Jer forhadt, saa stjaeler han min Troe ikke sin Løn. Det er et vederstyggeligt Dyr, en levendes Fugle-Kæhe, mistænkelig som bare Fanden, ikke i Henseende til ham selv, der ideligen gaaer og brummer og knurrer, og for at gjøre os Livet suurt, holder Visitation baade Nat og Dag. Ja han slutter os inde, som i en Faarestie. Jeg tænkte, han var bleven rasende i Gaar, fordi han fandt mig i Haven. Har I ogsaa befalet ham det? Hvad ont kan vi gjøre dermed? og maa vi ikke engang have Lov til at tage frisk Luft. Frygter I, at der skal regne Mandfolk? og om saa var, saa skeete Jer vel en stor Ulykke! Himlen burde viise dette Mirakel af Medynk over den Tilstand, vi befunder os udi.

Dømin.

Demin.

Nu vel Herre, Hvad tykkes Dem?

Soliman.

(Til Demin betragtende Koxelane)

Hvilket artig Ansigt! Hvilken Tid det er i hendes Dine!

Koxelane.

Hvad! Hviſker I? Det kan jeg lade eder vide ſom en Ven, at der er intet ubefligere. I gjorde meget bedre, at høre paa mig, der vil tage ſig den Umage paa, at gjøre Jer til en fuldkommen artig Sultan. I maa, om I ſaa behager, gjøre Begyndelſen med at affkaffe den vrang Meening, I er udi, at have Rettighed til at Tyrannisere over os. Det er juſt tvert imod, Mandfolkene ere alene ſkabte til vor Fornoiſe. Ret denne Feil, ſag at behage, man er færdig at døe af Længſel hos Jer. I ſteden for at bruge denne foregionne Herre, ſom er ſaa utaalelig for mig, til et Sendebud, ſaa tag en ung, velſkabt og elſkverdigg Officier til den Beſtilling, lad ham hver Morgen indfinde ſig for at ſpørge, hvad vores Forlangende er, og gjøre os et behageligt Udkaſt til allehaande Forlyſtelſer. Hvad ſkal dette Jern-Tralbærk i vore Vinduer? bedæk dem med de koſtbareſte Blomſter. Lad Serailers Porte ſtaae aaben, og den Fornoiſe og Lykſalighed, man nyder derinde, bør være den eneſte Forhindring til at forlade det.

I ſkal

J skal begegne eders Slavinder som Damer, være artig imod dem alle, men kun forliebt i een. Og seer man da, at J er værd at bære Godhed for, saa giver man Jer det tilkiende. Nu gaaer jeg bort. Jeg har sagt Jer, at J bør føre Jer artigere op imod os. Det er min første Bøddom, benyt Jer af den det bedste J kan, saa vil jeg see, om det lønner Umagen, at bære eder med flere.

Dsmin.

Got. (Til Soliman) Hun taler dem temmelig myndig til.

Elvte Scene.

Soliman. Delia. Dsmin.

Delia.

Stormægtigste Sultan! finder De Behag i at høre en forliebt Aria?

Soliman.

Nei. Det er Tid at begive mig i Divanet. J skal blive kaldet, naar jeg faaer Lyst at høre eder.

Delia. (For sig selv, i det hun gaaer)

Hans Tone er temmelig bydende, han kunde nok have flere Underviisninger nødvendig.

Dsmin.

Herre, hvad befaler De, at der skal skee ved den oprøriske Slavinde? Paa hvad Maade skal jeg affstraffe hendes fornærmende Foragt?

Soli-

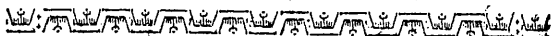
Soliman.

(Efter at han har betænkt sig lidet)

Det er et Barn, en liden Galning, som der
bør sees igiennem Fingre med. (Han gaaer bort)

Dømin.

Men det kan hende sig, at Sultan kommer
til at gaae i Skole hos dette Barn.

Anden Act.

Første Scene.

Soliman kommer ind, efterfulgt af adskillige Slaver. Een af dem bær et lidet firkanet Bord af støbt Guld, der er en fer til otte Tommer i Hviden, og halvanden Fod i Bredden. Den anden bær en meget prægtig Porcelains Skaal, som han sætter paa Bordet. Den tredie har en Guld Præsenteer-Tallerken, besat med Diamanter, to Par Porcelains Kopper og en Stæe, gjort af en Indiansk Fugle-Næb. Dette Næb er saa rødt som en Coral, og meget kostbar. Slaven sætter det altsammen paa Borden. Da, naar Soliman har sat sig, overleverer den fjerde Slave ham knælende, en lang tændt Pipe. Soliman gjør et Tegn med Haanden, og Slaverne gaaer bort.

Soliman. (Røger og snakker et om et andet)

Jeg kan ikke komme af min Forundring igjen.
At høre en Slavinde tale saa overmodig. (Han
røger) Elmire, Elmire, hvad er I ikke hverans
dre

dre ulige! og hvor vel fortienet I ikke min Kier-
lighed. Men Osmin bliver borte, jeg dæer af
Utaalmodighed. (Han røger) Mildhed, Agt,
Ærbødighed og Sømmelighed ere eders Egen-
skaber, og denne Roxelane — (Han røger) Ja,
jeg gad gierne vidst hvad hun ret tænker? det er
den allerførste Gang man har seet Egensindighed
og Selvraadighed paa dette Sted. Det skal
forlange mig, hvorledes hun vil tale til mig.
(Han røger) Man maa more sig med hendes Gal-
skab. Men Osmin bliver borte. (Han røger)
Endelig seer jeg ham komme. Nu vel?

Anden Scene.

Soliman. Osmin.

Osmin.

Herre, jeg har forrettet Deres Ærende.

Soliman.

Hvad fik du til Svar?

Osmin.

Herre, Roxelane laae og sov paa en Sopha.

Soliman.

Uden Omsvøb, Sophaen siger slet intet.

Osmin.

Saa snart hun vaagnede, blev hun mig vaer.

Soliman.

Og hvad da?

Osmin.

Osmin.

Er Bavianen med Turbanen der? spurgte hun og gned sine Dine, hvad vil den gamle Abe? Paa denne saa meget mandige Tiltale svarede jeg: Hysets Skat! Sultan sender mig, for at kysse Støvet af deres Fødder, og jeg skal tillige sige, at han venter efter Dem, for at drikke Sorbet med ham.

Soliman. (Med Hestighed)

Kommer hun?

Osmin.

Gaae og siig til din Sultan, svarede denne Smukke, at jeg drikker ingen Sorbet, og at der er ingen Støv paa mine Fødder.

Soliman.

Virkelig — du bær dig ogsaa allestider galt ad, du kunde jo gjerne vie, man er hende Alt skyldig, Osmin.

Osmin.

Hun viiser megen mod os.

Soliman.

Ja, uagtet hun sommetider forløber sig, er man dog hendes Kisen en vis Verbødighed skyldig. Og der er noget, som undskylder hende.

Osmin.

Ja, i Deres Dine.

Soliman.

Hendes Munterhed og unge Aar.

Osmin.

Osmiin.

De tager saa stor Deel i hende, at De selv
forsvarer hende. Men skal jeg ikke sige Slavinde
den med den deilige Stemme, noget fra Sultan?

Soliman.

Delia? Nei, slet intet.

Osmiin.

Og deres forliebte Elmire?

Soliman.

Elmire? Ak! Jeg elsker hende uafsladelig.
Men gaae hen til Koxelane, løb, skynd dig —
Hvem tør løfte Gardinet op *)?

Tredie Scene.

Soliman. Koxelane. Osmiin.

Koxelane.

Det er mig.

Soliman.

J er den første — (sagte) Hun veed maa-
ske ikke den givne Befalning, vi vil oversee det.
Koxelane, jeg er fortrydelig over, at de har begaaet
den Uforsigtighed, at forstyrre eder i Jeres Køl-
ighed. Undskyld det.

Koxe-

*) Der er ingen Døre i det Underste af Seraillet.
Aabningen er aleneste lukket med et prægtigt Teppe.
De sorte Gildinger holder stedse Vagt ved Indgan-
gen, og ingen af Fruentimmerne maa komme uan-
meldte for Keiseren.

Koxelane.

Jeg er mig daglig sige Stræger ventende,
disse Tyrker ere saa meget artige.

Osmiin.

Hvilken Uforsammenhed!

Koxelane:

(Til Soliman, som bliver ved at røge Tobak)

Wil I vel bevise mig den Artighed —

Soliman.

(Som bilder sig ind, at Koxelane begiærer Piben for at
røge, slyer hende den)

Hiertelig gierne, der er den.

(Koxelane tager Piben og kaster den hen ad Gulvet)

Osmiin.

Hvilken Formastelse!

Soliman. (Reisende sig i Brede)

Hvorledes! efter sliq en Forgribelse —

Osmiin.

(Indtaget af Misforstaaelse, gaaer hen til Sultan)

Hvad befaler De, Herre?

Soliman. (Med en vred Stemme)

Hold Munden.

(Osmiin gaaer forvirret bort)

Fjerde Scene.

Soliman. Koxelane.

Soliman.

Koxelane —

Koxelane.

Roxelane.

Hy, hy, det er slet ikke smukt, at røge Tobak hos Fruentimmere, og endnu mindre for Jer, der søger at behage dem, i Sandhed —

Soliman.

Alt dette kommer mig fremmed for. Hun er rasende. Hør engang Roxelane.

Roxelane.

Jeg hører ret got.

Soliman.

Uden Tvivl er Omgangen saa frie i Frankrig.

Roxelane.

Saa ongefær.

Soliman.

Jeg vil endnu have den Godhed, at undskyldte eders Munterhed, og dersom J vil blive mere Forsigtig i Fremtiden, saa vil jeg forglemme alt, hvad J har sagt til mig.

Roxelane.

J vil forglemme det? saa meget desværre.

Soliman.

J bør bære Verbødighed for mig.

Roxelane.

Det er endnu tusende Gange værre.

Soliman.

Svorledes!

Koxelane.

J taber, J taber selv derved, siger jeg, det er uimodsigeligt. Thi hvorledes skal man da bære sig ad, min Herre! med at forbedre Jer?

Soliman.

Med at forbedre mig, og hvori, om jeg maa spørge?

Koxelane.

Hvori, hvori? Disse Sultaner kommer mig til at lee. De bilder sig ind, at der er slet intet, at sætte ud paa dem. Troe mig, lad dette tvungne Væsen fare, mig synes, at jeg begynder at tage Deel i eders Udfærd, Venfskab er min Ledfagere; det var til større Fordeel for Jer, om det var Had, thi den er oprigtig, og meget Guld værd, naar man vil høre efter den. En Ven har Medynk med os, og lempet sig efter os. Men vore Fiender derimod seer end og de mindste Feil. De kiender det Falske af en misbrugt Høihed. Naar Venfskab sover, saa vaager Had, raadfør eder derfor med den, J, som vilde føre Regieringen. Hovmod forsører os, men skal vi skaane den Forræder? Nei —

Soliman. (sagte)

Det er et forunderligt Fruentimmer, (høit)
hold nu op.

Koxelane.

Koxelane.

Gierne, dersom I fortørnes derover; thi det er ingenlunde min Hensigt.

Soliman.

Saa brug meer Forsigtighed.

Koxelane.

Det er sandt. I har Ret, naar I forføres des for Sandheden; thi eders Øren ere ikke skabte til at høre den.

Soliman.

End da! I forglemmer ganske, hvem jeg er, og hvad I er.

Koxelane.

Hvem I er, og hvad jeg er? I er en stor Herre, og jeg er en smuk Dige, det kan gierne gaae lige op.

Soliman.

Ja. I eders Fædreland.

Koxelane.

Al! Gid jeg var der! Alting er her saa affkøligt, at jeg maa tilfulde lære at kiende Forskiellen imellem dette forbandede Land og mit. Da der ingen Slaver er hos os, saa smager man Fornøielse, Frihed og Glæde ved hvert Mandes drøt, enhver Indbygger synes at være Konge, under en Konge, der elsker sine Indbyggere.

Soliman.

Saa vilde jeg kan see, saa vilde I blive meget fornøiet ved, at forlade mig.

Roxelane.

Tilforladelig. Jeg er meget oprigtig.

Soliman.

Men dersom Fornøielsen holdt Jer tilbage?
Og man søgte, at giøre eder lykkelig?

Roxelane.

Hvorved?

Soliman.

Har I da slet ingen Lust til at behage So-
liman, og at erhværvе Jer hans Gunst?

Roxelane.

Nei.

Soliman.

Meener I det ogsaa af Hjertet.

Roxelane.

Jeg taler som jeg tænker.

Soliman.

Imidlertid gjorde jeg mig dog Haab —

Roxelane.

Som jeg siger, I tager visselig Feil.

Soliman.

I lader mig ikke vederfares Ret. Hvad,
I vil aldrig —

Roxelane.

Roxelane.

Naæ — Aldrig — Det er just ikke at svære for. En liden Egensindighed, et Indfald, kan give udslaget paa det altsammen.

Soliman.

Nu vel, jeg vil da vente alle Ting af denne lille Egensindighed og dette Indfald. Inid-
leertid spiiiser I med mig til Aften.

Roxelane.

Det har jeg slet ingen lyst til.

Soliman.

Jeg troede det var en Ære. Og I burde —

Roxelane.

Jeg burde! Et Herre! I burde meget før skille Jer af med disse ydmygende Talemaader om Skyldighed og Ære, de viiser kun eders Magt, og giver eder ingenlunde den Fortieneste, at behage.

Soliman.

Kom, det vil jeg ogsaa gjøre.

Roxelane.

Det kalder jeg, at føre sig fornustig op. Naar I kun vil lade Jer sige, og lover Forbedring, saa skal jeg nok underviise eder. Men lad os nu see, om vi træffe et Forlig. Et Aftens-
Maaltid trækker Følger efter sig, I er ikke min Kiæreste, vi er langt fra ikke kommen saa viidt endnu, men for at gjøre Bekiendskab, saa kan I spiiise hos mig til Middag.

Soliman.

Hjertelig gierne. — Osmin!

Femte Scene.

Soliman. Koxelane. Osmin.

Koxelane.

Det er mig, der skal gjøre Andrdningen. Osmin, sig til Kjøgemesteren, at Sultan spiser hos mig til Middag, Anretningen maa være kostbar, og paa det lækkerste tillavet. Men lad ham skynde sig noget, thi om et Diebtik skal Der rettes an *).

(Osmin vender sig meget forundret til Soliman, for at saae hans Meening at vide)

Soliman.

Gjør hvad Koxelane befaler. (Osmin gaar)

Siette Scene.

Koxelane. Soliman.

Koxelane.

Har I ingen elskværdig Sultane, hvis Nærvarrelse kunde forsøge vores Glæde? Hør, Jeg vil bede Esnire, man har dog sagt mig, at I holder en Klat af hende.

Soliman.

*) Mout: par Emine er Stor-Sultans Kjøgemester, han har et Tusend tre Hundrede Personer, at byde over.

Soliman.

Ja — Men —

Koxelane.

Eller Delia, denne Circaserinde, hvis Stemme forarsager eder saadanne søde Henrykkelser. Hvad, om jeg bad hende?

Soliman.

Det er unødvendigt. Lad os være alene.

Koxelane.

Ja, ja.

Soliman.

Jeg forlader mig derpaa.

Koxelane.

Lad mig kun raade, jeg skal gjøre Indretningen ganske nydelig.

Syvende Scene.

Soliman. Koxelane. Osmin.

Osmin.

Deres Befalning er efterlevet.

Soliman. (Tager Osmin til en Side)

Osmin, gaae hen til Elmire, stil hendes Hierte tilfreds ved den Forsikkring, at jeg i Aften —

Koxelane.

Hvad siger I?

Soliman.

Intet, intet, (til Demin.) vist kommer til hende.

Roxelane.

Hvad har I for Hemmeligheder, at sige ham?

Soliman.

Gaae.

Roxelane.

Send ham ikke bort, om jeg maa bede, jeg har ham nødig.

Soliman.

Bliv.

Roxelane.

Dg følg lige efter Bogstaven alt, hvad jeg siger dig. (Til Soliman) Gaae I hen og anvend disse faae Dieblis til eders Riges Belsørd. Jeg skal lade eder kalde, naar Alting er bragt i Orden.

Soliman. (sagte)

Jeg har aldrig i min Livstid, hørt eller seet noget saa moersomt, jeg vil fornøie mig selv med at giøre alle Ting, som hun finder det for got. (Han gaar bort, og gir en meget dyb Hilsen for Roxelane, som tager imod dem med en latterlig Bærdighed)

Ottende Scene.

Korelane. Osmin.

Osmin. (Smidlertid Korelane følger Soliman bort)

Soliman vil fornøie sig, det er en Lyst der er kommen over ham i dette Dieblis. Men jeg maa smigre lidt for hende, siden hun begynder at komme i Naade, hendes Magt kunde maaskee blive mig skadelig, og saa gaaer det jo siden lige op, om jeg, naar jeg finder Seilighed, taler ilde om hende. (Til Korelane) Endelig har De vundet Seier.

Korelane.

Forundrer det dig?

Osmin.

D aldeles ikke, De fortjener i alle Maader, det Fortrin, der gives Dem, enhver maa tilstaae, at den der havde saa stor Forstand og besad tillige saa stor en Deilighed —

Korelane.

Ket alvorlig?

Osmin.

Forlad Dem paa en underdaning og troe Slave, som er Dem ganske hengiven. De kan være forvissset om, at der er ingen større Sandhed, ingen større —

Korelane.

Ja, jeg er fuldkommen overbevist, hvor viidt jeg bør forlade mig paa din Nidkierhed. Jeg kiender Hoffmændene. Gaae derfor hen og bring dine Vare an et andet Sted; thi jeg kan imod din Billie læse dit Hierte i dit Ansigt. Du vil kun offre til denne Dags Afgud. Smid lertid er dog disse Hoff-Beir-Glas til den Nytte, at de gaanske sikkert viiser Tidernes Forandring. Kulde, Heede, Stille og Stormvinde, de stiger og falder; ligesom Bølligheden fører det med sig. Og det er ogsaa alt, hvad de duer til.

Domin. (sagte *)

Hun kiender mig for nøie, at jeg skulde styrte hende. (Til Korelane) Nei, jeg kan slet ikke forstille mig, og jeg er i Sandhed meer end nogen anden —

Korelane.

Hør nu kun, hvad jeg har at befale dig, og følg det uden mindste Overlæg. Gaae hen til Elmire og Delia, sig dem, at Soliman beder dem spise

*) Her kommer otte sorte Slaver ind, breder et Teppe paa Gulvet, og oven paa Teppe et rundt Stykke Corduan, som de bedækker med blommet Indiansk Lærret. Derpaa sætter de et rundt Bord af Massiv-Esly, halvanden Fod i Hviden og fire Fod i Diameter med en Rand af to Fingers bred. Rundt om Bordet lægges fire Hynder, besat med Guld-Fryndser og Quaster. Alt dette skeer i største Hast og i den dybe Tavshed, som hersker i Seraillet.

spise med sig til Middag, og understaaer du dig at sige, jeg har sendt dig, saa skal det koste dit Hoved. Ja Soliman selv maa ikke engang vide det.

Osmin. (sagte)

Bed Ali Skæg! Dette gjør mig ganske forvirret.

Roxelane.

Hvordan! Staaer du der endnu? Skynd dig noget, og før alting tag dig vel i Agt, at du ikke forraader mig.

Tiende Scene.

Roxelane og Slaverne.

Jeg taaler ingenslunde, at man staaer og betænker sig i en Time, naar jeg har befalet noget. Jeg vil føre Skif og Orden ind udi Seraillet. (Hun bliver Slaverne vaer) Hvad er det for noget? Hynder og Tapeter! Gesvint tag mig al det Krammerie bort. (Hun sparker til Hynderne) Ut spise paa Tyrkisk! Hvilken artig Maade! Jeg veed nok, at I sidder paa Haserne ligesom Ubekattene, men bring mig et Bord og Stole paa den Franske Maade. (Slaverne viise sig meget forundrede) Nu vel? De ere meget forundrede! Lad Røllerne ned for Vinduerne, at Dagen ikke kan trænge sig ind, thi jeg vil spise vedlys.
Deres

Deres Skin er nok for os, og de udbrede i det øvrige af Salen en sød Luds mørke, der passer ret til Kierlighed. Jeg havde nær glemt det beste, drag Omhu for, at vi faaer en meget god Viin. (Slaverne forarges ved den Begiering, og giver ved Tegn tilkiende, at der er ingen Viin i Seraillet) Hvordan tør J viise Affsye for det jeg begierer? Hem! Hvorledes! hvad vil J sige? Er her ingen Viin? Aae! saa send Bud til Muphti, der veed jeg vist den er, thi han af et oprigtig Hierte, og som en Netroende bemægtiger sig al Viinen, for at være vis paa, at ingen sand Muselmand skal nyde samme. Han slyer Jer baade Madera og Champagne og alt, hvad i forlanger *).

Tiende Scene.

Dömin.

Koxelane.

Dömin.

Seraillets Stierne! Jeg har efterlevet Deres Befalning, Elmire fulgte med mig.

Koxelane.

Meget Got. (sagte) Jeg maa gaae selv for at seie de Anstalter (hvit) Jeg kommer strax igien.

Elvte

*) Muphti er den øverste Geistlige over de Mahomedanske Lovs, han stiller sig meget uskyldig an, fører et udvortes strængt og helligt Levnet; Han forbyder Viinen paa det haardeste, men drikker den selv i Smug.

Elyte Scene.

Elmire. Osmin.

Elmire.

Ut! Osmin, hvad er jeg inderlig fornøiet! men er det ogsaa sandt, at Soliman har sendt dig til mig? Jeg troede, at Delia —

Osmin.

Got. Frygt kun intet. Disse Sange og Danserinder kan vel undertiden foretrækkes i et Serail, men det er lige saa hastig forbie, som en Cadence eller en Entrechât. Men efter det jeg har ladet mig sige, saa skal det gaae anderledes til i Europa.

Elmire.

Uae, Ja. Deres Magt er saa stor, at det som oftest ligner et Maserie. Deres letsindige Opsørsel gjør Deres Elskeres Blindhed ganske uundskjeldelig, og ikke desmindre sætter de dog Ære, Pligt og Belsærd i vove for Deres Skyld. Men da de besidde den Gave at være moersomme, saa havde jeg Marsag til at være bange.

Osmin.

O nei, nei. Sultan lader sig ikke fange ved saa svage Baaben.

Elyte

Løbte Scene.

Elmire. Roxelane. Osmin.

(Da Roxelane bliver vaer, at Elmire og Osmin taler
saa fortroelig tilfammen, lister hun sig saa sagte bag ved
den forreste Sopha, hvor hun sætter sig ned for at
høre hvad der tales)

Osmin

Men maaskee har De noget at bescrygte fra
en anden Kant.

Elmire.

Alf Osmin! sig frem.

Osmin.

Det er Roxelane.

Elmire.

Den lumpne Slavinde? Ha! det kan jeg
aldrig troe. Et smukt Stykke til at blive
Sultane.

Osmin.

Hun er ganske ikke efter mit Sind.

Elmire.

Et vildt, fremfusende og myndigt Bæsen.

Osmin.

Deri bestaaer det ogsaa altsammen; og So-
liman lader Dem vist vederfares Ret. Men jeg
frygter Virkningen af en Overielse.

Elmire.

Hvorledes skal jeg forebygge det? Osmin,
tag imod dette lille Skrin, og hjælp mig.

Osmin.

Osmin. (Vatter Skrinet i Varmen)

Af mit ganske Hierte, og uden at lade mig mærke med det ringeste.

Elmire.

Bellisters Forvalter! Du hersker over din Herre, han seer alene ved dine Dine, og hører igiennem dine Øren, du fører og leder ham, du bestemmer hans Val, og formaaer alle Ting i Seraillet. Jeg maatte blues, om nogen blev sat i Rang med mig. Osmin, min kiere Osmin, min Skiæbne beroer alene paa dig. Spar intet Middel, for at finde Leilighed til at sværte mine Rivaler, og til at berømme mig.

Koxelane. (ganske høit)

Meget Got.

Osmin. (For sig selv, i det han bliver Koxelane vaer)

Jeg er forloren. (sagte til Koxelane) De troer nok, at jeg er en Forræder, jeg er det ogsaa virkelig for at tiene Dem.

Koxelane.

(Reiser sig, giver Osmin en Ring, og siger efterabende
Elmire)

Osmin annam dette Smykke af min Haand. Og du, som hersker over din Herre, Osmin, min kiere Osmin, min Skiæbne beroer alene paa dig. Jeg maatte blues ved at have Rivaler, derfor berøm ved alle Leiligheder dem, som er i Rang med mig. Forskaan mig ikke, men tael lutter Ont om mig.

Elmire.

Elmire.

Jeg kan lade eder vide, at dette Giæckerie
 Klæder Jer meget ilde. Jeg tilstaaer, at Soliman
 er mig kiere end livet. Jeg vil vinde hans
 Hjerte, i hvad det end skal koste.

Osmin.

Det er et priisværdigt Foretagende, og jeg
 vil lade dem gjøre det af imellem sig selv, hvem af
 dem der skal beholde Vren, (sagte til Elmire)
 forlad Dem kun paa mig. (til Roxelane) Jeg er
 Dem bevaagen.

Roxelane. (med en spottsk Latter)

Jeg har ikke din Bevaagenhed fornøden, du
 kan gierne beskierme Elmire. Jeg tillader det.

Elmire.

Denne spottsk Latter viiser en Hovmod, som
 man let kan dempe.

Roxelane.

Foruroeliger den Jer, saa tvivler J om
 Udfaldet.

Osmin. (sagte)

Frisk! det gaaer got, jeg holder meget af
 Klammerie, det er en vis Fordeel for mig. Thi
 alle mine Accidentier bestaaer i Fruentimmernes
 Uenighed.

(Smidlertid Osmin siger dette for sig selv, staaer Elmire
 og betragter Roxelane fra Top til Taae, med et
 foragteligt Udsyn.

Trettende Scene.

Koxelane. Elmire.

Koxelane.

Nu hvordan forekommer jeg eder?

Elmire.

Som en Person, der er mig ganske forhadt,
og jeg dølger det ikke heller.

Koxelane. (fortrolig)

Kom hid og omfavn mig, min kiære Ven-
inde, behold kun eders Sultan, J troer vel,
at jeg er meget forlegen for ham, men det er
langt fra. Dersom J kan skille mig af med
ham, saa vil jeg takke Jer af mit inderste Hierte.
Hvad har J nu mere at være bange for?

Elmire.

Koxelane, vi ere Fruentimmere, vi bør
ikke forstille os for hinanden, vi kiender hveran-
dre, og jeg mærker Jeres List meget got.

Koxelane.

J dømmes meget vrangelig om mig. Der-
som Skiebnen har besluttet det saa, faaer jeg at
blive en Slavinde. Men min Herre bliver als-
drig min Elskere. Jeg vil ikke elske nogen uden
min Eigemand. Dersom J har mindre Em-
findtlighed, saa brug alle de Konster, J veed, for
at blive lykkelig i eders Forliebelse.

Elmire.

Jeg vil ikke betiene mig af andet end min
Kiærlighed.

Roxelane.

Dg smaa Skrine. Men det vil vi nu ikke
tale om. For at vise eder, hvorledes jeg tæn-
ker, saa viid, at det er mig, som har bedet eder
spise med Sultan. Vær deraf, hvor føielig jeg
er, og betien Jer saaledes af de Midler, jeg gi-
ver eder, at J ikke alene gjør ham forliebt men
tillige bestandig. (Hun raaber ind i Couliſſen)
Heida! bed Sultan komme ind.

Elmire. (sagte)

Mon hun bedrager mig? jeg skal nok hol-
de Die med hende, (høit) dersom J ingen Hin-
der vil giøre i min Lykke, saa kan J være vis
paa, at mit Venskab og min Erkiendtlighed —

Roxelane.

Lie stille. Der kommer Delia, som jeg
ogsaa har indbudet.

Elmire.

Hvilken Uforsigtighed!

Roxelane.

Got got. Frygter J for hende? Hun er
jo kun til Tidsfordriv.

Fiortende Scene.

Roxelane. Elmire. Delia.

Roxelane.

Opvind paa Himmel: Polen Circassiske Stierne! Soliman, som er Asiens Soel, vil snart indfinde sig; lad alle dine glimrende Tillokkelser skinne for hans Dine. Elmire, jeg beder Jer; vær munter under Maaltidet, viis nu ingen Spansk Alvorlighed. Ha! Ubetænksomhed leve! Høie Tanker ere meget smukke; men de moerer ikke. Hvad mener I Delia?

Delia.

At man i sin Herres Nærværelse stedsse maa være Lav, Agtsom og Betænksom. Naturen har sat os inden visse Grændser, og vi ere alene skabte til en Elskeres Fornøielse, enten han er Herre eller Tiener, saa er hans Kættighed den samme, og vi ere af Skiæbnen bestemte til at være Slavinder.

Elmire.

Beninder.

Roxelane.

Herstferinder.

Delia.

Herredømmet hører Mandfolkene til.

Roxelane.

Dg os at befale over dem.

Elmire.

Hvilke ere vore Rettigheder?

Roxelane.

Deres Svagheder.

Delia.

Da vi endnu ere svagere end de, saa bør vi vige for dem.

Elmire.

Vi kan ikke gjøre dem det mindste stridigt. Er ikke Styrke, Tapperhed, Videnskaber og Konster falden i deres Lod?

Roxelane.

Er det noget at foruroliges over? Vi veed med alt det dog tusende Gange mere end de.

Delia.

Hvad veed vi da?

Roxelane.

At indtage dem.

Elmire.

Det er at troe for meget om sig selv.

Roxelane.

Lad mig alene i nogle Dage regiere Afiens Overtinder efter mine naragtige Indfald. Siden skal jeg overlevere ham i eders Hænder, ligesaa svielig som en *François*, og bringe ham hen for eders Fødder, ja, for eders Fødder, det er jeg ganske vis paa, og det uden synderlig Møie. Jeg vil være den, der skal hævne hele Kiønnets Ære.

Elmire.

Elmire. (sagte)

Hendes Ubefkedenhed betager mig min
Angest, hun vil vist blive straffet, og jeg har
intet at befrygte.

Koyelane.

Nu maa denne Samtale være forbi, thi
jeg seer Sultan komme. (Hun raaber ind i Coulisser)
Slaver, lad der blive anrettet *).

Femtende Scene.

Soliman. Koyelane. Elmire.

Delia. Osmin.

Soliman. (sagte)

O Himmel! Jeg seer Elmire. (til Koyelane)
Jeg ventede at finde eder ene; Delia er ogsaa her!

Koyelane.

Ja, det er de to eders Hierte ønsker sig.
Saa buk smukt for dem, (Soliman bukker) Dybere,

D 3

Soliman

*) Tolv Gildinger af Has-oda (det fornemste Kam-
mer) bringer en Lehnestool, tre andre Stole, og
et anrettet bord med brændende Lys paa. Maben
er paa Mertabaniske Fæde, et eget sort Chinesisk
Porcelain. Det er kostbarere end Guldet formedelst
den Mening, de Orientaliske Folk ere udi, at det
springer ved den mindste Gift. Kilargi Vachi
sætter en Guld Spol-Riedel paa Gulvet, hvorudi
staaer en Chrystal-Flaske med Viin. Glassene staaer
paa Bordet, og en stor Lys-Krone lades ned fra
Løftet, behængt med allehaande Chrystal Zirater og
Struds-Eg.

(Soliman bukker dybere) meget got, saa skal det være. Mine Damer, De seer her en elskværdig Gæst; han er lidet uerfaren endnu, men han kommer sig nok.

Elmire.

Denne Skæmt gaaer for vidt, Koyelane. Betænk. —

Soliman. (sagte til Elmire)

Lad hende snakke, det moerer mig.

Koyelane. (til Soliman)

Sæt Dem her, (til Elmire og Delia) og sæt I Jer een ved hver sin Side af ham. Jeg vil sidde her, thi jeg er Bertinde.

(Soliman er forundret over, at see et Børd saaledes anrettet)

Soliman.

Hvad er dette? Jeg har aldrig seet sligt forhen.

Koyelane.

Saaledes spiser man i Frankrig.

(Soliman sidder i Lehnestolen, Elmire ved hans høire, og Delia ved hans venstre Side, Koyelane ved Siden af Delia lidt paa Kraas, alle Seraillets Officerer staar rundt om Bordet. Forskiæderen kommer frem med en Kniv i Haanden, der er næsten saa stor som en Sabel)

Koyelane.

Hvad vil den Karl?

Soliman.

Soliman.

Det er Forskiæreren *).

Roxelane.

Det er Damernes Forretning saaledes, som
Brugen er nu omstunder, det er vel lidt mælsom-
meligt, men man vinder alle derved. En dei-
lig Haand viset, ved de nette Fingres Bevægel-
ser, tusende skjulte Skønheder, og sætter en ufor-
lignelig Smag paa alt det, den byder. Skær
den Høne i tu, Elmire.

Soliman.

Det er en behagelig Skik. (til Forskiæreren)
Du kan gaae.

Roxelane. (til Delia)

Dg J maa paa det allerbehageligste skænke
for Soliman. Osmin, giv Wiin hid.

Soliman. (med Forundring)

Wiin?

Osmin. (med større Forundring)

Wiin?

D 4

Roxelane.

*) Forskiæreren forretter sit Embede i Kjøkkenet. Der
kommer hverken Kniv eller Gaffel paa Tyrkernes
Borde, al Maden, indtil Frugten, bliver skaaren i
smaa Stykker, som de spiser med Fingrene. Men
da Roxelane har befalet, at der skal anrettes efter
den Franske Brug, og Maden bæres heel paa
Bordet, saa kommer Forskiæreren ind i den Tan-
ke, at han var nødvendig. Det er altsaa ikke at
forbryde sig imod deres Skikke, naar han indføres
her ved Tasselet.

Korelane.

Ja. Viin. Den er al Glædsens Kilde,
 og Sielen i Fornøielse. (Osmin tager sin Kiol
 om Flasken, og vender Ansigtet bort i det han sætter den paa
 Bordet) Hvorfor viser du saadan en Affke?
 (sagte) Vi vil gjøre Begyndelsen paa Slaven.
 (høit). Nu skal du til Straf drikke det første
 Glas af denne Flaske. (Hun skænker et Glas og
 flyer Osmin)

Der.

Osmin.

Jeg skulde smage den forhadte Drik?

Korelane.

Herre han er ulydig.

Soliman.

Drik.

Osmin.

O Himmel! Jeg skielver. Herre en
 Muselmand? —

Soliman.

Gjør det dig befales.

Osmin.

(Tager Glasset, løfter Vinene op til Himmelen, og gjør
 en Mine, som viser, at det er ham modbydeligt.

I det han vil drikke, siger han:)

O Mahomet! luk dine Øine. (sagte efter at
 han har drukket) Det smager got.

Soliman.

Jeg maa lee af Osmin.

Osmin.

Dömin. (holdende Glasset frem)

Herre, jeg lystre Ordre.

Roxelane.

Det er nok for denne Gang. Yndige
Delia! Skænk Druens glædende Saft for So-
liman. Ræk hans Glas hid, Elmire.

Elmire. (holdende Glasset)

Der er det. (Delia skænker)

Soliman.

Undskyld mig —

Roxelane.

Jeg forstaaer det. Jeres Betientere ere
nærværende. Gaae bort. (Hun giver dem et Tegn
med Haanden, hvorpaa de alle gaaer bort, Dömin undtagen)
Det er billigt at tage Belansthændigheden i agt.

Elmire.

Men man siger, at det skeer aldrig i Fran-
krig, men at J i Eders Dieneres Nærværelse,
som ere købte Spioner, taler og handler uden
mindste Overlæg. At de under hele Maaltidet,
medens de staaer omkring Bordet, fornøier sig
hemmelig over deres Herskabers Galsskab; og at
Jeres uagtsomme Talemaader og Uordentligheder
gjør dem berettiget til at være usorsskammeret.

Soliman.

Men indseer de ikke de onde Følger af slig
en Uorden? Man bør stedse for sine Betiente-

res Dine lade sig see i en skinnende Klarhed, og den Erbedighed, de viser os, bør have sin Oprindelse af deres Følelser og ikke af deres Pligt.

Roxelane.

Herre, I begynder at vinde min Høiagtelse. Men man maa ikke heller alletider være alvorlig. Erøe mig, naar I er hos os, saa vær ligesom vi. For hvem er Bellysterne skabte, dersom man vil berøve store Herrer dem? Denne besværlige Heiher, der forbyder eder at være munter, fordriver hundrede Fornøielse, som en Regent aldrig kan smage. Ak! den kan kaldes uløselig, der aldrig har smagt den Fornøielse, der er i Ligheden, (Som gjør forliebte Møner til Soliman) og dog er den at adlyde som oftest sødere. Kom, det skal være eders Sundhed.

Elmire.

De maa ogsaa drikke vores.

Soliman.

Jeg faaer at giøre som I forlanger.

(Soliman drikker tillige med Elmire, Roxelane og Delia. Osmin tager Leiligheden i Agt, og stæler sig til, at drikke af Flasken)

Roxelane.

See det er Maaden til at behage os. (Til Soliman, efter at han har druffet). Er det ikke sandt, at det er en sød Drik? Delia, I falder i Stave. Frisk, vær munter, I taler jo ikke et Ord.

Delia.

Delia. (meget ærbar)

Jeg har slet intet at sige.

Roxelane.

Det kan være lige meget, lad Munden løbe, naar man er oprømmet, saa kan et Intet give Materie til hundrede fornøielige Samtaler.

Elmire.

Ja, og dersom man kan fæste Troe til det, der fortælles, saa er Tungen saa overmaade hurtig i Frankrig, at den aldrig tager den fortredelige Eftertanke i Selskab med sig. Men Ordene vælter saa hurtig ud af Munden, at Tanterne ikke kan følge dem; og den, der gjør meest Støi, siges at tale best.

Roxelane.

Ja, ved de Parisiske Aftens-Maaltider, der tales og dømmes saa løseligen om alle Ting; at den viser alletider at have meest Forstand, der ikke gjør, som han siger. Ha! *Françoserne* ere indtagende.

Soliman.

Og i sær *Françoserne*.

Roxelane. (pegende paa Elmire)

J maa dog tilstaae, at de Spanske Damer ogsaa ere det.

Soliman.

Zilforladelig.

Roxelane.

Roxelane.

Kom, her bør enhver have Frihed til at giøre og lade ligesom han lyster. Tael derfor, uden mindste Tvang, om Jeres Kiærlighed, med Jeres Elskende. (pøgende paa Elmire)

Soliman. (sagte)

Hun trodser mig, men Røden kommer nok til mig. (til Elmire) Elmire fortjener tilforlædelig min Kiærlighed. Hendes Yndigheder —
Elmire.

Uk! Herre, det er kun et ringe Fortrin, men lad min brændende Kiærlighed vederfares Ret —

Roxelane.

Ha! nu falder vi jo atter til Kiædsommelighed. Hvad tænker I med at tale saaledes? I giør ham vist nok til en Sultan igien, og fordærver mig Soliman i Bund og Grund.

Elmire.

Det er uden Tvang og uden Konst, at min Kiærlighed forklarer sig.

Roxelane.

Osmin, lad Musikanterne komme ind.

(Osmin giver et Tegn med Haanden, hvorpaa alle Musikanterne og Sangerinderne i Scrailet kommer ind, og stiller sig paa begge Siderne af Salen.)

Roxelane.

Imedens denne deilige Samtale varer, saa syng mig en Aria, elskværdige Delia.

Delia.

Delia.

(Svænger efter Tyrkiske Instrumenter)

Aria.

Alt i Verden af Kiærlighed brænder,
Midt udi Flugten sig Duen omvender,
Glende hen til sin Elskendes Bryst.
Træernes Raslen, ved Vindenes Brusen
Bækkenes søde og yndige Susen,
Sige vi smage og Kiærligheds Lyst.

Korelane. (til Delia)

De ere ganske henrykkede ved Deres lunkne
Kiærlighed. (Til en af Musikanterne, som holder
en Harpe) Hør mig den, jeg vil more mig lidt.

(Saa snart Soliman seer, at Korelane tager Harpen,
reiser han sig, og gaaer hen og lehner sig op til
hendes Stool)

(Elmire og Delia reiser sig iligemaade, og taler sagte
med hinanden. Gildingerne bære Borbet bort
og Korelane preluderer)

Soliman.

Jeg forundrer mig alt mere og mere over
eder.

Korelane.

Hvordan! Har I hørt paa mig.

Korelane.

Soliman.

Med stor Fornøielse.

Roxelane. (Ayer Harpen bort)

Da vilde det fornøie Jer langt mere, at see
Elmire danse. Fornøielserne maa være afveks-
lende. (til Elmire) Dans.

Elmire. (til Soliman)

Dersom De forlanger det?

(Soliman samtykker det ved et Nis)

Roxelane. (til Musikanterne)

Lad os høre Fløiternes og Cymbalernes
Klang.

Soliman. (sagte)

Jeg kan ikke see, hvad Fordeel hun kan have
i at vise sine Rivalers Fortienester. Der kan
intet være mere forunderligt.

(Elmire danser efter Tyrkiske Instrumenter, naar det er for-
bi, spiller Roxelane paa Harpen og Delia synger)

Delia.

Aria.

Seierrige Overbinder,

Solens Straaler hæftig brænder,

Du dog snarere optænder

Udi Brystet Elskovs Brand.

Naar

Naar Du vil paa Hiertet agte
Dg Oprigtighed betragte,
Da vor Kiærlighed til hinder
Houris *) selv ei være kan.

(Soliman giver alene agt paa Roxelane, han er indtaget af hendes Musik, og da han mærker, at Elmire ikke giver agt paa ham, tager han et Silke-Tørklæde af sin Barm, og giver det hemmelig til Roxelane)

Soliman.

Jeg er mig ikke selv mere mægtig, mit Hierte er indtaget af den sødeste Bellyst, (til Roxelane i det han giver hende Tørklædet) tag imod —

Roxelane. (flyer Tørklædet til Delia)

Delia annam denne Gave; thi det er uden Tvivl til eder den er bestemt, som en Belønning for det store Pund, I er begavet med.

Soliman.

Hvilken Foragt!

Delia. (bukkende for Soliman)

Hvilken Lykke!

Elmire. (falder om paa en Sopha)

Jeg døer.

Soliman.

*) Houris er de Fruentimmere, Mahomet har bestemt til Muselmændene i sit Paradis. Efter Alcoranens Løfte skal de efter Døden nyde en evigvarende Lyksalighed i disse himmelske Skjønheders Arme, og stedse finde dem Jomfruer.

Soliman.

(Efter at han har betænkt sig lidet, river Tørklædet fra Delia og bringer det til Elmire)

Elmire det hører Jer til. Ja, jeg til-
staaer Elmire —

Elmire.

Jeg kommer til Live igien.

Soliman.

Biig fra mine Dine, det er al for utaaleligt!
Utaknemmelige! Du trodser mig. Lad hende
kastes iblant de allernedrigste Slaver.

(Koyelante søres ud af fire sorte Gildinger, hun seer paa
Soliman med en adel Stoltthed, der viser, at hendes Sind
er ganske rolig. Delia gaar skamfuld bort, alle de an-
dre følger efter hende, undtagen Osmin. Elmire træk-
ker sig tilbage og bliver staaendes paa det In-
derste af Theatret.

Sextende Scene.

Soliman. Osmin. Elmire.

Soliman.

Kom Osmin. Jeg er rasende.

Osmin.

Men Herre, Elmire —

Soliman.

Jeg maa søge at undgaae hende.

Osmin.

Men De elsker hende jo?

Soliman.

Soliman.

Ja. Jeg elsker hende, jeg vil — Ja jeg vilbeder hende — Osmin hvad er jeg ikke ulukkelig. Kom følg med mig, at jeg kan adsprede den Urolighed jeg befinder mig udi.

(Han gaaer ikke ud ved den Side Elmire staaer, som gaaer bedrøvet bort, naar hun seer, at Soliman ikke følger med hende)

Tredie Act.

Første Scene.

Elmire alene.

Soliman kommer ikke, jeg skælver i Hensende til min Skæbne, jeg seer alt for tydelig, at han elsker Roxelane, og at det alene er hans Forbitrelse jeg har at takke for den Ære at være Sultane; Men jeg skal have Soliman — Soliman eller Døden. Min Vergierrighed er lige saa stærk som min Kiærlighed. Hvad! jeg skulde see; — Jeg skulde see min Medbeilerske nyde — Jeg skal styrte hende — Al kan jeg styrte hende! (Hur bliver Soliman vær) men der kommer han med et meget uroligt Udseende, han synes at skne mig, han standser, han sukker. Herre —

Anden Scene.

Soliman. Elmire. Osmin.

Soliman.

(Bliver Elmire vaer og vender sig om til Osmin)

Osmin!

Elmire.

Hvilken bedrøvet Velkomst!

Soliman.

Giv Jer tilfreds Elmire, I har vundet Seier. (til Osmin) Endnu i det Dieblig af hendes Fald forkyndede hendes stolte Væsen og foragtelige Diekast hendes Forvovenhed. Gav du agt paa denne hendes Hovmod? Elmire, der var opstegen en Begiærlighed i mit Hierte, som forstærkede eder. Tilgiv mig et Diebligs Bildfarelse: Roxelane nyder sin velfortiente Straf, og Jer fuldkommen hævn.

Elmire.

Nei! jeg er ikke, dersom jeg har tabt Deres Kiærlighed.

Soliman.

Nei! I fortjener den, og den skal tydelig gen sees i Dag. Mit Hierte hører eder til, uden at det nogensinde kan kaldes tilbage af en Uerkiendtlig.

Elmire.

Uf en Uerkiendtlig?

Soliman.

Soliman.

Hun hører mig ikke mere til. Det er eders
Slavinde, jeg overgiver hende til Jer.

Elmire.

De overgiver hende til mig?

Soliman.

Ja, hun er eders, mine Ord ere Love.

Elmire.

Det er nok, og jeg tager imod hende.

Dsmin. (sagte)

Jeg ved paa min Troe ikke selv, hvem jeg
skal tage i Beskyttelse, saa forvirret gier hans
Egensindighed mig.

Soliman.

Fortiener hun mindste Agt?

Elmire.

Nei. Og siden hun har forstørnet Dem,
saa vil jeg ikke heller fornedre mig selv ved at see
hende, jeg kunde ikke giøre det uden at opirres
til Brede. Jeg vil —

Soliman.

(Med en Hestighed, der viser at han endnu tager stor
Deel i Morelane)

Hvad vil I?

Elmire.

Foranstalte hendes Vortreise, og forjage
hende af Serraillet.

Osmin.

Jeg gaaer hen med stor Fornøielse, at forkyn-
de hende sin Afkfeed.

Soliman.

Vi, vi, den Havn er for liden, hun maa
straffes haardere: gaae, hent hende.

Elmire.

Bliv Osmin. Herre, hvad er Deres
Forsæt?

Soliman.

Jeg maa i hendes egne Dine optette den
Uret, jeg begif imod eder. Jeg vil i hendes
Paasyn erklære, at vi ere forenede ved de sødeste
Baand. Lad hende, som et vensynligt Vidne
til vor Enktsalighed, føle det Tab, hun leed ved et
Hierte, der elskede hende, men nu hører eder til.
Hver Dag vil opvække Fortrydelse og Misundel-
se hos hende, og for at giøre hendes Plage fuld-
kommen, skal vor brændende Rivalighed føde en
senderrivende Jalousie hos hende.

Elmire.

Al! forglem Koralane.

Soliman.

Det er sandt, jeg gaaer for vidt, men vi
vil forglemme hende. (Efter en liden Taushed)
Lad hende giøre en Sammenligning imellem eders
Høihed og den dybe Fornedrelse, hendes Forseel-
ser har styrtet hende udi.

Vi vil forsøge vore

Devs

Bevægelse, hun skal kunne kiende dem, man
røres ikke nær saa meget ved det Onde man føler,
som ved det Gode man har tabt. (til Osmin)
Hent hende.

(Osmin vil gaae, men Elmire holder ham tilbage)

Elmire.

Vi et Dieblif.

Soliman.

(Med en Tone som viser at han vil adlydes)

Gaae, naar jeg siger det.

Tredie Scene.

Soliman. Elmire.

Soliman.

Lad hende skamme sig! Elmire, jeg for-
drer det.

Elmire.

Hvad fordrer De?

Soliman.

At I skal hævne Jer, at I skal hævne mig
over en uforskammet Slavinde.

Elmire.

Troe mig, Herre, og tænk ikke mere paa
hende. Det er en uforsigtig *Françoise*, hvis
Letsindighed er stærkere end hendes Følelser, og
som troer, at alle Ting er skabt til hendes For-
nøjelse. Hun bilder sig ind, at blive elskvær-

Dig ved Egensindighed, og hendes Hierte er ikke i Stand til at fatte en oprigtig Tilbøielighed. Jeg veed vel, at heftig Munterhed og letsindig Lystighed kan gjøre en behagelig, men det er ikke nok, man maa tillige fortiene Høiagtelse, førend man kan vinde en Elskeres Hierte, og Forstanden gjer alene Ugstbar.

Soliman.

Al! det er Koxelane endog i hendes Bildskab. Fornuften trænger igiennem og viser sig midt i hendes Munterhed. Den er som Lynilden, der bryder igiennem en liden Skye, og hvis Glands forfærder os.

Elmire.

Herre, De forsvarer hende meget heftigen.

Soliman.

Nei, jeg undskylder i ingen Maader Koxelane. Men hvad har J at frygte for? Er J ikke Sultane?

Elmire.

Urgierrigheden er stillet tilfreds, men Hiertet er det ikke.

Soliman.

Det skal blive det. Forlad Jer paa eders Undigheder. (Han bliver Koxelane vaer. Hun er klædt som en gemeen Slavinde og kommer gaændes meget langsom, holdende Haanden for Dinene) Men der seer jeg hende. Hun er meget bedrøvet, og
hun

hun skjuler sit skamsfulde Ansigt med sin Haand.
(sagte) Lad os undertrykke en liden Rest af Med-
lidenhed.

Fjerde Scene.

Soltman. Roxelane. Elmire.

Soliman.

Kom hid, kom hid. Dette er eders Hers-
skerinde. (til Elmire) Bestem hendes Skiebne.

Elmire.

Da jeg seer hendes Fortrydelse, saa er hun
nok straffet ved at miste Deres Belgierninger.

Soliman.

Uf! denne ædle Tænkemaade forøger min
Kiærlighed. Jeg kommer ud af en haanlig
Fortrydelse. (Han seer paa Roxelane) Jeg kan ikke
begribe, ved hvad før Konstgreb hun havde be-
sværet mig? Eders Hierte sukede og klagede
som et uskyldigt Offer af min Wildfarelse. Men
nu kiender jeg dets fulde Værd, og hun skal
i Fremtiden være et Maal for vores Foragt.
(meget kiærlig) Elmire, giv mig eders Kiærlig-
hed igien, og forlad mig min Forseelse.

Elmire.

Den der er elsket er aldrig straffældig. Jeg
tilgiver Dem det altsammen, (lidet sagtere) men
mit beængstede Hierte —

Soliman.

(Kysser Elmire's Haand, men seer bestandig paa Roxelane, for at seè hvad Virkning det gjør hos hende)

Untag et evindeligt Herredømme over mig.

(Han betragter Roxelane) Jeg vilde opvække Misundelse hos hende — (Roxelane tager Haanden lidt fra Ansigtet for iligemaade at betragte Sultan. Deres Diefast møder hinanden, Roxelane giver sig til at lee, og Soliman viser en overmaade Forundring) O Himmel! Jeg seer hende lee!

Roxelane. (Leer af fuld Hals)

Ha ha ha! Herre, I bliver vist nok vreed, men med al den Ærbødighed, jeg bær for Jer, saa kan jeg umuelig bare mig.

Elmire.

Hvilken nye Forgribelse!

Roxelane.

Ha ha ha!

Soliman.

Hvilken Forvovenhed!

Roxelane.

Beviis mig dog den Godhed, og lad mig lee saa meget som jeg lyster, ha ha ha ha!

Soliman.

Jeg vil vide, hvorover —

Roxelane.

Det kan maaskee være, at Elmire elsker Jer, men I elsker min Troe ikke hende.

Soliman.

Soliman.

Hvem elsker jeg da?

Koxelane.

Mig! denne List blinder ikke mine Øine.

Soliman.

Jer, som jeg vil straffe? Jer, som tør for-
haane mig?

Koxelane.

Herre, man elsker endnu, naar man søger
at hævne sig. Dersom jeg er bleven eders lige-
gyldig, saa send mig bort. Vi vinder alle
derved. Jeg begyndte allerede at blive fornøiet
med min Skæbne. Hvorfor vilde I kalde mig
tilbage? Hvad er Jeres Hensigt? Kan jeg vente
en mildere Skæbne?

Soliman.

Nu vel da, foredrag den foragteligste Næ-
drighed for al denne Høihed —

Elmire.

Lad det nedrige Hierte fare. Gaae bort
Koxelane, I forglemmer den Ærbødighed, I
bør bære.

Koxelane.

Meget got. Det er at tale som en Ven;
og jeg vil strax unddrage mig fra eders høie Nær-
værelse. (Hun vil gaae bort, men Soliman holder
hende tilbage i Brede)

Soliman.

Bliv, bliv, siger jeg. Gaae I bort, Elmire. Jeg har Meie med at tvinge mig, og jeg tør ikke give min Brede Tøilen i eders Nærværelse. Jeg skal tvinge hendes stolte Mod.

Elmire.

Jeg gaaer bort, Herre, men betænk, at Elskovs Baand bliver skammelig, naar Ilden ikke renses ved en ædel Tænkemaade. (Sagte for sig selv i det hun gaaer) Dersom denne Uværdige beholder Overhaanden, saa bliver der ingen Grændser for min Brede.

Femte Scene.

Soliman. Roxelane.

Soliman. (efter en liden Tavshed)

Dersom jeg fulgte de Indskydelser, min Brede giver mig, saa gjorde jeg din Skiebne utaaleligere end Døden. Men jeg vil bære over med din Svaghed. Forkast kun mine Belgieringer, Høihed, Magt og Kiærlighed, dit følesløse Hierte kiender ikke sin Bildfarelse, i Steden for at sukke af Bedrøvelse — (Roxelane smiler) Ak! du fortæner at være det du er. Dit Hierte er født nedrig.

Roxelane.

Koxelane.

Du tager Feil, Sultan. Det er almindelige Siæle, som give efter i Ulykken. Men at være beskeden i Medgang, kiæk og rolig i Modgang, er et Kiendetegn paa høie Siæle.

Soliman.

Et ædelt Hierte er kiæk uden at være forvovent. Det giver efter, naar dets Kaar er bestemt. Det fornedrер sig ved at trodse, i Steden for at ophøie sig.

Koxelane.

Jeg trodser ikke, det være langt fra min Mening. Man skulde aldrig finde mig anderledes om jeg bar en Krone, end om jeg bar Lænker. Thi da jeg er lige fri, lige munter og alle tider den samme, saa nyder jeg Fornøielsen af alle Ting, uden at frygte for Faren. Jeg søger aldrig min Ulykke i det, der er omkring mig, jeg søger den i mig selv. Og derfor kan ingen Ting giøre mig nedslagen, kom — Jeg leer stedse — Og hvorfor skulde jeg være bedrøvet? (meget munter) Verden er kun en Comødie, og uagtet den Undeel, jeg selv har i samme, saa morer den mig dog, og jeg kiender alt det latterlige, der er ved den. Eders Høihed er en Masquerade, al eders Foretagende en blot Børne-Leeg, saa snart det store Dække falder, ere vi Ligemænd, Keiseren og hans Undersaatter bliver Camerater.

Soliman.

Soliman.

Bliv ved; bliv ved at misbruge en fortørnet Herres Godhed.

Koxelane. (alvorlig)

Ja, I er min Herre, man har solgt mig til Jer, men har man givet Jer Rettighed til mit Hierte? har jeg af min egen gode Willie overgivet mig? Forsøg alle Ting for at overvinde mig; brug Jeres yderste Magt. Den, der ingen Frygt finder, er ikke heller i Slaveriet.

Soliman.

U! Koxelane, hvilke Tanker! Troer I da, at jeg er en Barbar, en Tyran. U! lær at kiende Soliman bedre, han vil ikke misbruge sin Magt til at tvinge et Hierte, som sætter sig imod hans Ønsker. Kom, I har intet at befrygte af en foragtet Kiærlighed, I er ganske og aldeles i eders egen Magt.

Koxelane.

I Sandhed, I siger alt dette paa en meget takkelig Maade. Kom, kom, jeg vil tilgive Jer. I Sandhed, jeg er ogsaa alt for god.

Soliman.

Men hvad haaber I?

Koxelane.

At bringe eders Forstand i Orden, og helbrede eders Hierte; thi eders Raserie, eders Foragt ere Virkninger af en Forbitrelse, der viser eders

eders Kiærlighed. (med Dmhed) Og da eders Hierte er got, saa tager jeg virkelig Deel i Jer.

Soliman. (sagte)

Jeg vilde overtynde hende, men hun gior mig maaløs, hun bemestrer sig min Siæls Bevægelse. (høit) Det er sandt, jeg elskede eder, men for nærværende Tid —

Roxelane. (meget kiærlig)

Men for nærværende Tid hader I mig.

Soliman.

Ja jeg har elsket dig Utaknemmelige! o Gud! jeg elsker dig endnu — Jeg elsker og jeg hader dig — Disse stridende Bevægelser, som jeg ikke selv kiender — Men hun er bevæget —

Roxelane.

Jeg græder af Medynk. I har rørt mig, og det gior mig ont at see den stolte Keiserindme sig saa dybt, at giorre en Slavinde til sin Hæfkerinde, uden at kunde forene sin Skæbne med hendes.

Soliman.

Hvem kan hindre mig det?

Roxelane.

Jeg selv. I fortjener at elskes, men jeg beklager, at I er Sultan. Thi, uden at smigre for eder, saa har jeg havt Tilbedere i mit Fædreneland, der var ikke nær saa meget værdt som Soliman.

Soliman.

Soliman.

Dg I har elsket dem?

Roxelane.

Ja, hvorfor ikke det, om jeg maa spørge? troer I vel, at jeg, som er smuk, munter og i en Alder til at behage, skulde indtil denne Time have baaret paa saa besværlig en Byrde, som et Hierte. Dg for hvem? For Stor-Tyrken? Hvilken Urimelighed! Jeg maa visselig have megen Taalmodighed for at høre paa Jer. (hun leer) Al! I er ret moersom.

Soliman.

Hvad I har elsket? Himmels! det skal jeg have hævnnet. De Rognere skal omkomme, der tør understaae dem til at fixere og bedrage mig!

Roxelane.

Hvad vil al denne Brede sige? Vær saa høflig og hør, hvad jeg videre kan have at sige Dem i Fortrolighed.

Soliman.

Gaae.

Roxelane.

I kalder mig snart tilbage; thi jeg ser, at I tilbeder mig. Denne Skæmt, som sætter Jer i Harnisk, gjør mig sikker paa Sagen.

(Hun gjør nogle Skridt, som om hun vilde gaae bort)

Soliman. (sagte)

Jeg saae aldrig hendes Mage. (til Roxelane)

Bliv.

Roxelane.

Koyelane.

Sagde jeg det ikke nok? Kom, gaae jer Rei, bliv. I Sandhed, min elskværdige Sultan! eders Hoved er aldrig rigtig. Jeg er meget forundret over slige elendige smaa Ting, hvor er den store Soliman henne, for hvilken Asia, Africa og Europa skælver? en elendig Begierlighed forvirrer den Ottomaniske Monarkes Hjerne. (Med en ædel og høi Tone) Hvormed beskæftiger den tapperste iblant alle Fyrster sig? Det oprørske Arabien truer dine Stater. Gaae hen at straffe dem, lad Amor kun vaande sig. Om du lystet, saa skænk ham din Omhu ved din Tilbagekomst.

Soliman. (sagte)

Med hvilken fortryllende Kraft rører hun ikke min Siæl? er det en Land eller er det et Fruentimmer, der vises mig i dette Speil. (høit) Hvilket Bæsen er du da? Hvilket ubegribeligt Bæsen, der er letsindig og ærværdig paa en og den samme Tid! der forsører mit Hierte og lærer mig min Pligt.

Koyelane. (venlig)

Jeg er ikke andet end eders Veninde.

Soliman.

Å! forbliv det da stedse, forbliv det, jeg beder eder. Hidindtil har man alene smigret for mig, det var eder forbeholden at lære mig at kiende

Kiende Kiærlighed og Sandhed. Men, for at
giøre mig saa lykkelig, som jeg nogensinde kan
blive, maa eders Hierte —

Roxelane.

Ha! det kommer I igien. Nu vel da,
mit Hierte?

Soliman.

Kunde jeg vinde det? det Had, som I har
væist imod mig —

Roxelane.

Det er ikke Jer, som jeg hader, det er den
Misbrug, I anvender eders Magt til. Det er
den græffelige Evang I holder os udi. Det er
disse modbydelige og hæffelige Bogtere, som er
en Straf baade for Siæl og Dje.

Soliman.

Men I veed jo, at jeg har fem hundrede
Fruentimmere, der skal holdes i Ave.

Roxelane.

Fem hundrede? Men ret alvorligt, fem
hundrede? — Det er jo forfækkeligt.

Soliman.

Det er fra lang Tid af en brugelig Skik,
det er vores Lov, og en Zirak for Thronen, der
tjener mere til at faldstgiøre Sultanernes Hov-
mod end deres Lykke.

Roxelane.

Koxelane.

Det er en herlig Lov, og fem hundrede meget lykkelige Fruentimmere! I paastaer vel oven i Riisbet, at de alle fem hundrede skal være for-
liebte i eders Høihed, siden I er deres eneste Skat?

Soliman.

Man seer dem stedse trettet om, at be-
hage mig.

Koxelane.

Virkelig, det at være den eneste, sætter en Ting i Priis. Men troe mig, glem eders Myndighed, søg at vinde Hjertet, naar det saa godvillig overgiver sig; saa kan I være vis paa at blive elsket. Dersom I kunde overvinde min Stolthed, saa troede I dog, naar jeg gav efter af den reeneste Kiærlighed, at jeg elskede Jer enten af Hoimod eller Frygt. Jeg bør skaaene mig selv for sig en Fornærmelse, thi Kiærlighed bliver med Billighed fordægtig, hvor den ikke er frivillig.

Soliman.

Ja jeg mærker selv, at Kiærligheden udkræ-
ver en Eigevægt. Koxelane, I er fri. Fald
Dommen over min Ulyfsalighed i dette Dieblif.

Koxelane.

Herre, min Frue venter efter mig.

Soliman.

Hvem er det?

I

Koxelane.

Roxelane.

Elmire.

Soliman.

Ha! I skal være hendes lige.

Roxelane.

I har selv underkastet mig hendes Villie.

Soliman.

Der er ingen videre Forskiel imellem eder.
I er fri, og jeg tager alt det øvrige paa mig.

Roxelane.

(Med en erkjendelig og kjaerlig Stemme)

Herre, saa megen Godhed rører mig, mit
Hierte kan aldrig være nok — Tillad mig at
gaae bort — Osmin skal berette eder det, som
min Mund ikke tør sige. (Hun gaaer)

Siette Scene.

Soliman. Osmin.

Soliman. (kaldende paa Osmin)

Osmin. (sagte) Saa har dog omsider dette
haarde Hierte givet min Kiærlighed Haab. (høit)
Endelig min kiære Osmin, seer du mig lykkelig.

Osmin.

Ja Herre, Sultane Elmire —

Soliman.

Roxelane er fri. Jeg elsker hende. Jeg
bliver Eiere af den Skat jeg ønskede mig. Be-
griber

griber du min Ulyfsalighed? Denne rene Kierlighed, som den ene iudfkyder i den andens Hierte, og som avles af Ligheden, den Sødhed, som jeg var uvidende om, kan du forestille dig den?

Osmin. (sukkende)

Nei Herre.

Soliman.

Troe ikke, at det er Egenfindighed, der trækker mig til hende. Nei Osmin. Det er Billedlighed, Fornuft og Dyden. Vi vil ikke undersøge det videre. Jeg elsker hende; førend jeg kiendte hende, forsmægtede mit Hierte midt i Belskytterne; jeg nød dem alle uden at jeg selv smægtede dem, og Ligegyldighed er Sandserues. Søvn. Ak! intet kunde indtage mig. En ulmende og tildækket Ild søgte at udbrede sig, Koxelanes Nærværelse bragte den i lys Lue. Jeg har hende at takke for den Ulyfsalighed, at jeg elsker.

Osmin.

Stakkels Elmire!

Soliman.

Hun beholder jo de samtte Forbeele, Loven tillader at beele dem. Men Koxelane venter efter dig for at bekræfte den søde Tilstaaelse, der bestemmer min Skiæbne, en Tilstaaelse, som jeg læste i hendes frygtfomme Diekast; og som hendes Mund ikke torde forklare. Gaae, løb og kom igien at berette mig min Ulykke.

Syvende Scene.

Soliman.

En af Serailets Stumme bringer en Seddel fra Elmire,
som han knælende overleverer ham.

Soliman.

Hvad er dette? Det er fra Elmire. Vi vil læse det. Hvad kan hun have at skrive mig til? Dog hun har Årsag at være uroelig. (Han læser) Sultan! dine Ord ere hellige. Koxelane hører mig til, jeg kan handle med hende efter eget Behag. Jeg hævner kun din foragtede Myndighed. En *Saique* *) som ligger færdig, undrager for evig fra dette Sted Slavinden, du skienkede mig. Du faaer aldrig mere denne forhadte Person at see; og jeg forskaaner dig for hendes Farvel. (Naar han har læst dette, staaer han udi Hænderne, ved dette Tegn kommer de sorte og de stumme Slaver til; lige med Serailets Bostangis ind for at modtage hans Befalninger, og gaaer strax bort for at udføre samme) Stumme, Sorte, Bostangis, det gielder Jer Liv. Gaae, søg Koxelane, løb, hold hende an. Al! jeg faaer hende aldrig mere at see! Hvilket Forræderi! Men jeg er ubillig, Elmire har Ret, jeg har givet hende Koxelane. O al for grusomme Elmire! Dersom jeg skal kiese hendes Frihed, saa tag al min Rigdom, udtøm Rigets Skatkammer:

*) Et Tyrkisk Skib.

mer: Men jeg vil have hende fri. (Til den Stumme, der har bragt Brevet) Forkynd hende min Villie.

Ottende Scene.

Soliman. Osmin.

Soliman.

Osmin, jeg har ventet efter dig med Utaalmodighed. Kommer du for at stille mit urolige Hierte tilfreds? Følger hun med dig?

Osmin.

Herre, hun har forsikret mig, at Ærbødighed, Høiagtelse og Erkiendtlighed —

Soliman.

Å! det er for lidt — for lidt —

Osmin.

Hav Taalmodighed Herre, jeg har seet hende græde saa bitterlig, at jeg er ganske rørt derover, Hun elsker Dem —

Soliman.

O søde Haab!

Osmin.

Hun er gaaet om Bord for at reise til Frankrig.

Soliman.

Er hun om Bord? Himmel! jeg fortvivler! lad os løbe —

Dömin.

Giv sig tilfreds Herre, man bringer hende
hid.

Tiende Scene.

Soliman. Koxelane.

Soliman.

Koxelane kom hid, I kan betage mig min
Bekymring. Elmire torde —

Koxelane.

Herre, fordøm hende ikke, det er meget na-
turligt, at eders Favorit søger at vedligeholde
en Rang, som hun saa vel fortjener. Vi vare
ganske enige i denne Sag, jeg bad hende ind-
standigen, at frelse mig, og at skynde paa min
Vortreise, der ikke kunde taale den mindste For-
haling. Skylden var hos mig.

Soliman.

Og det skal være min Belønning —

Koxelane.

Hvad har i at klage over? Har jeg min
Frihed, naar jeg ikke maa benytte mig —

Soliman.

Men imidlertid snigrede jeg mig —

Koxelane.

Jeg forstaaer Jer. I forlanger Beløn-
ning for den Tjeneste, man er ikke ædelmodig
uden for egen Fordeels Skyld. Der seer man
Mandsfolkene. Soli-

Soliman.

Men den lykkeligste Skæbne, Serailets
Vresbeviisninger —

Koyelane.

Jeg? jeg skulde fornedre mig saa dybt, at
imodtage samme, de ere uanstændige for mig.
Hvad Navn skulde gjøre mig berettiget til at
foreskrive Love her?

Soliman.

Altsaa er min Magt og min Kiærlighed ikke
værd at antages af eder?

Koyelane.

Nei — Lad mig sive for eder — Maa-
ske Fordærvelsen — Vel kunde baade I og jeg
vinde en mildere Skæbne. Jeg frygter for eder.
Al! jeg frygter for mig selv med.

Soliman.

Jeg forstaaer Jer ikke.

Koyelane. (sagte)

Mit Hierte er i Klemme.

Soliman.

Bliv ved.

Koyelane.

Vel an, hvordan! hvilken yderlig Grun-
hed! hvad kan det hielpes Jer: Blev I dermed
lykkeligere, om I vidste I var elsket?

Soliman.

Hvad! elsker I mig?

Koyelane.

Roxelane.

Lad mig være!

Soliman.

Roxelane, I elsker mig?

Roxelane.

Ja. Men I har ikke det mindste at haabe, jeg er Herre over en Tilbeielighed, som mit stolte Hierte fordømmer. Jeg reiser bort for at raade Gud paa den.

Soliman.

Elske mig! Flye for mig! Hvad skal jeg slutte deraf?

Roxelane.

Kiærlighed elsker Frihed, men den søger tillige en Lige. . . Eders Magt og Vælde tryk-
ker Bægten ned. Min Allernaadigste og Stør-
mægtigste Herre kan tage mig i Dag, for at give
mig Afsskeed i Morgen. Jeg maa være sikker
for hans Ubestandighed, og derfor bliver jeg al-
drig hans uden som en retmessig Gemahl.

Soliman,

Hvordan! Roxelane, hvad tænker I?

Roxelane.

At dersom min Elskere eiede intet uden en
elendig Hytte, saa vilde jeg med Fornøielse deele
hans Hytte med ham, jeg vilde lindre hans
Elendigheder, jeg skulde være hans Trøst og hans
Glæde. Ja dersom man bød mig Krone og
Scepter

Scepter, saa skulde det dog ikke forandre min Kierlighed. Men min Elskere besidder en Throne; naar han ikke deler den med mig, er han ikke min Elskere.

Soliman.

J gjør mig saa forundret —

Roxelane.

Jeg er ikke saa forvoven i nogen Maade, at foreskrive eder Love. Eders Høihed blander mig ikke. Men min Ære er mig kær. At elske eder som en Slavinde, er en Skam for mig, og dersom J ikke finder mig værdig til at regiere over eders Tyrker, saa er det min mindste Beskyndring; jeg tragter aldeles ikke efter denne mærkværdige Ære. Jeg vil blive bedre holden i mit Fædreland end her. Et hvert smukt Fruentimmer hersker med en uindskrænket Magt i Frankrig. Bevii mig den Godhed og lad mig reise. Jeg tilstaaer, at jeg skilles nødig fra eder; men det faaer at være. Far vel.

Soliman.

Kan jeg give mit Samtykke dertil? Al! Roxelane, dersom det beroede alene paa mig, saa svar jeg —

Roxelane.

Det er en daarlig Uindskyldning.

Soliman.

Maaskee med Tiden —

Ⓞ

Roxelane.

Roxelane.

Nei, nei, jeg vil være vis paa min Skiebne, min Slutning er fattet, enten at reise bort, eller at blive her som eders Gemahl; nu har I lov at vælge.

Soliman.

Men en Sultun —

Roxelane.

Formaaer alle Ting.

Soliman.

Vore Løber —

Roxelane.

Dem leer jeg af.

Soliman.

Muphti, Bisirene, Aga —

Roxelane.

Kan adskaffes.

Soliman.

Mine Undersaatter —

Roxelane.

Har de Rettighed til at tvinge eders Hjerte? I gier dem lykkelige, og de vil forbyde eder at være det? Tilkommer det dem, at sætte Grændser for deres Herres Attraa, og vise, hvor høit hans Lyksalighed maa stige? En Sultans Gemahl, naar hun er et elskværdigt Fruentimmer, der foreener det sølende Mennecke med Majesteten, rækker en hjælpende Haand til de Trængende,

de,

de, formilder Lovens Strænghed, beskæmmer
Ufkyldighed, og taler got for den, hvorved gjør
hun sig strafværdig i sine Undersaatters Dine?
Hun undersøger med største Flid alt det, der kan
giøre eders Magt skadelig, hun forestiller eder
Sandheden, der er saa uomgængelig nødvendig
for en Regent. Ved at viise den i sin fulde
Glands, gjør hun den til en Prydelse for hendes
Kiærlighed. Og hvem, uden hun, torde vel
vove sig til at forestille eder ikkun Skyggen af
den? Skulde det være en Hoffmand, der stedse er
falsk og smigrende, der finder sin Fordeel i at
bedrage eder, og i at berømme eders Laster?
En Kone, som elsker eder, finder sin Enkelsalighed
i at gjøre eder fuldkommen. Thi en Gemahls Værelse
bliver vores, og hans Dyder vort høieste Gode.

Soliman.

Det er nok. Jeg vil sammenkalde Seraillet.
Min Frygt er forsvunden, min Kiærlighed
er ingen Svaghed; I er værdig til mit Val.

Tiende Scene.

Soliman. Koxelane. Dsmin.
Alle Seraillets Officerer, og Slaverne af begge Kiøn.

Dsmin.

Herre, hurtig, hurtig!

G 2

Soliman

Soliman.

Hvad er der?

Osmin.

Elmire indtaget af Kummer —

Soliman.

Nu?

Osmin.

Tager Flugten i dette Dieblil. Hun reiser bort.

Soliman.

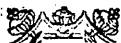
Hun reiser bort?

Osmin.

Ja Herre.

Soliman.

Jeg beklager hende. Uly Mahmout ledsag hende, og overgyd hende med Velgierninger paa mine Vegne! (Til Osmin) Og du, ved hvis Kæft mine Befalninger forkyndes, Kald Rigeis Stænder sammen, underret Bisirene, forkynd Folket, at jeg deeler min Throne med en Gemahl, at Koyelane i Dag opfylder alle mine Ønsker ved at antage min Haand og min Krone. Der- som nogen skulde murre derimod, saa siig: jeg vil. (Til Koyelane) I skal herske over dem, og de vil blive lykkelige under eders Regiering. I lærer mig at være mild og maadig, og i Dag bliver først mit Herredamme retmessig. Thi
en

en Monarkes Regiering tager sin Begyndelse i det Sieliblik han lærer at kiende Dyden.

Korelane.

Sultan! jeg har lært at kiende dit Hierte, og opdaget dets hemmeligste Drift. Det er høit, det er ædelt, det oplives ved Verens Magt; saa mange Dyder sætter mig i Bevægelse. Vær nu iligemaade at kiende mig. Jeg elsker dig Soliman, men du fortjener at elskes; Tag min Frihed tilbage, antag din forrige Rettighed, bliv min Sultan, min Helt og min Herre. Du maatte mistænke mig for en ubillig Forfængelighed. Gaae, og foretag dig intet, som er stridigt mod Lovene. Der ere forudsattede Meninger, som ikke bedrage; og min Elskere maa ikke gjøre noget, som han bør blues ved. Du seer altsaa her i Korelane en Indig Slavinde.

Soliman.

Slige ædle Tanker giver eder en Rettighed til Thronen. (Til Serailets Fruentimmere og Officerer) Og I helligholder denne lykkelige Dag, paa hvilken saa sødt et Baaud knyttes.

Korelane.

Dersom det er mig tilladt, at øve en uindskrænket Magt, saa vil jeg for at gjøre den endnu mærkværdigere, skænke alle Serailets Fruentimmere deres Frihed.

Soliman. (tagende hende ved Haanden)

Jeg samtykker det.

Osmin.

Der har jeg min Afskeed. Ak! hvem
skulde vel have sagt, at denne stumpede Næse
kunde forandre et heelt Keiserdoms Love.

Sløtte og sidste Scene.

Theatret forestiller en prægtig Illumineret Sal. Solt
man og Koyelane sætter dem paa Thronen, alle
Serailers Officerer saa vel som de fornemste i Riget;
kommer frem og hylder dem.

Muphti synger.

Aria.

Store Mahomet i Fare,
Tag den største Sultan vare,
Han til Muselmandens Ære,
Martis Spyd og Glavind bære,
Ja paa Bindens Brusen gaae.
Gid Hans Nar saa mange bliver,
Som hvert Foraar blomster giver,
Lad Hans Tale ligne Jorden
Bed Hans Brede heele Jorden,
Lavs og skælvend for Ham staae!
En Dands af Dervischer.

De begynder i en meget langsom Tact ved Lyden af deres
lange Trommer og Piber, men den bliver alt efter-
haanden hurtigere og hurtigere, indtil de omsider
falbe ned som i en Henrykkelse.

Muphti

Muphti synger.

Aria.

Han er Folkets Trost og Ære,
Lad Ham og i deres Bryst
Blid, som Morgenrøden være,
Der udbreder Zephyrs Lyst.

Lad Ham ud af Seier mættet,
Fredsom finde Freden sød,
Af at overvinde trættet,
Hvile i Belysters Skiod.

Dervischerne reise sig og igjentaale deres forrige Dands.

Muphti til Koyelane.

Aria.

Skionheds Dronning! Sielens Glæde,
Største Ziir i Lyffens Enge,
Op til Thronens høie Sæde,
Kan din Sieles Godhed trænge,
Dg indtage Soliman.

Som af Libanon udbredes,
Yndig Lugt: saaledes glædes,
Bed din Godhed, Folk og Land.

Udskillige dandse af Slaverne og Slavinderne i
Seraillet.

Muphti til Koyelane.

Aria.

Glimrende Stjerne! Kierligheds Soel!
Glade Dage du forkynnder

For dit Folk du nu oprinder,
 Paa Lyksalighedens Poel.
 Deel Hvihed, Magt og Ære,
 Med Jordens Herskere,
 Du Lykkens Stjerne være,
 I Ham vi Krigens see.

En Ballet af Tyrkiske Dandsere og Dandserinder
 med en Pantomine efter deres Lands Skik.
 Koyelane Krones og Udraabes.

Almindelig Contra-Dands, og i værende Tid
 synges af de løsgivne Slaver:

Vivir vivir Sultana.

Vivir vivir Koyelana.

Og af Tyrkerne:

Ehuvallah Ehuvallah.

Salem alexim,

Sultan Zillullah.

Soliman Padichaim,

Ehuvallah Ehuvallah.

Indholdet af de Tyrkiske Ord:

Ære, Hvihed, Lykke, Belsærd, Magt og Ære
 til vores store Keiser, til Soliman, som er
 Gudernes Speil, Ære, Belsærd og Lykke.